

ΕΤΟΣ Ζ'

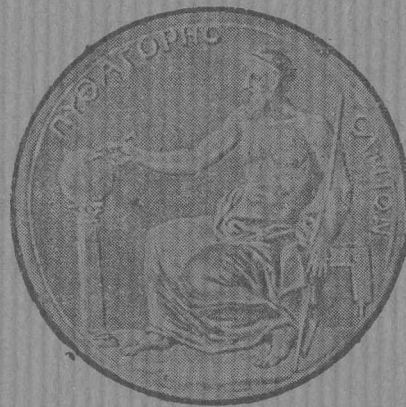
ΤΕΥΧΟΣ 11

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1929

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΕΥΘ. ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Α.Α.Σ.Δ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :
Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ :
† ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΑΛΑΝΗΣ

PYTHAGORAS

MONTHLY ORGAN OF THE GREEK FR. MASONRY OF A. & A.S.R

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μέγα κοινωνικόν πρόβλημα. Α. Π. 'Αλεξανδροπούλου	Σελ.	417
'Η ψυχανάλυσις καὶ ἡ 'Ελευθέρα Τεκτονική. Α. Π. 'Αλεξανδροπούλου.	>	419
Μελέτη περὶ ψυχανάλυσεως ὑπὸ Ripert (κατὰ μετάφρασιν Ροσολύμου)	>	420
Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς συνέδριον τῶν Ὑπάτων Συμβουλίων.	>	427
'Ο Τεκτονισμὸς ἐν Ἰσπανίᾳ	>	428
Σελίδες τινὲς ἀφιερούμεναι τοῖς Ζακυνθίοις ἀδελφοῖς, Α. Π. 'Αλεξανδροπούλου.	>	429
Γεωγραφικὴ ἐπισκόπησις Ζακύνθου.	>	430
Θεμελιώδεις ἀρχαὶ τοῦ νέου συντάγματος τῆς Μ'. Στ'. «Ἡλίας» τοῦ Μπαύρωτ τῆς Γερμανίας I. A. Γ.	>	445
'Ο Τεκτονισμὸς εἶναι καθήκον I. A. Γ.	>	447
Ἀνὰ τὰς Ἑλληνικὰς Στοάς.—Ἐγκαθίδρουσις τῆς νέας Στοᾶς «Ἀελοῖ».	>	448
Εἰδηγῆσις ἐκ τοῦ Παγκοσμίου Τεκτονισμοῦ.	>	449
Μεχρολογία: Ἐπιμνημόσυνος λόγος εἰς Κων)τινον Πετυχάνην ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ Ἑμμ. Τσιριμονάκη.—† Γεώργιος Θωτῆς.	Σελ.	451—452

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :
ΟΔΟΣ ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 3—ΑΘΗΝΑΙ

ADRESS :
3 VALTETSIOU STREET—ATHENS

Ν. ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ - ΤΡΙΚΟΡΦΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΓΑΛΛ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐγκατεστάθη ἐν Θεσσαλονίκῃ (Λεωφ. Νίκης 43, Τηλ. 346)

Β. Γ. ΒΟΥΛΑΣ

Διευθυντῆς Ἱατρὸς «Ἐυαγγελισμοῦ»

Ἐπισκέψεις 3—5 μ.μ. Τηλεφ. 4—96 56 ὁδὸς Γ'. Σεπτεμβρίου

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΖΕΡΒΟΣ

Διευθυντῆς Ἱατρὸς τοῦ Δημοτικοῦ Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν

Ἐπισκέψεις 3—7 μ.μ. Τηλ. 10—20 νέον 84 ὁδὸς Γ'. Σεπτεμβρίου

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΕΛΠΙΔ. ΔΑΜΗΛΑΚΟΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Δέχεται καὶ θεραπεύει διὰ νεωτέρων ἡλεκτρ. μεθόδων τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ΝΟΣΗΜΑΤΑ νευρο-ἄρθριτικά, συμπαθητικοῦ συστήματος καὶ ἐσωτερ. ἐκκρίσεων (ἐνδοκρινικά) καὶ ἀπὸ πάσης φύσεως ψυχασθενείας.

ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ 24Α 9—12 καὶ 4—7 Μ.Μ.

Α. Β. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ & ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Τ. Ἐπιμελητῆς Ὀδον]κῆς Σχολῆς Ἐθν. Πανεπιστημίου

ΙΑΤΡΕΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Χαλκοκονδύλη 22

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Λεωφ. Βενιζέλου 108

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ

9—12 π. μ. καὶ 3—7 μ. μ. καὶ ἐπὶ συνεντεύξει

Πλήρης ἐγκατάστασις ἀκτίνων Röntgen δι' ἀκτινοσκοπήσεις καὶ ἀκτινογραφίας τῶν ὀδόντων.

Τιμαὶ προσιταί. Ἐνκόλιαι πληρωμῶν διὰ μηνιαίων δόσεων.

Τόμοι Πυθαγόρου παρελθόντων ἐτῶν (1923—1927)

διατίθενται πρὸς δραχμὰς 150 ἕκαστος.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«...ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἔπειθ' θεῖον γένος ἔστι βροτοῖσιν
οἷς ἱερά προφέρουσα φύσις δεικνυσιν ἕκαστα...»

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

ΑΘΗΝΑΙ, ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

Νέας Περιόδ. τόμ. Ζ'

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1929

Τεύχος 11

ΜΕΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Β.

Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος ἐτέθη τὸ μέγιστον τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ἡ ἀνάγκη συντόνου καὶ συστηματικῆς μερίμνης ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἡ ὑγεία εἶναι τὸ πολυτιμότεον ἀγαθὸν δι' ἕκαστον ἄνθρωπον καὶ πολὺ μᾶλλον δι' ὀλόκληρον λαόν. Ἡ ὑγεία συνισταμένη εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ κανονικὴν ἐνέργειαν τῶν ζωϊκῶν λειτουργιῶν καὶ ἐπίσης κανονικὴν ἐκδήλωσιν τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου εὐνοεῖ τὴν φυσιολογικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν βιολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιτρέπει τὴν πλήρη ἀπόλαυσιν τῶν ὕλικῶν καὶ ἠθικῶν ἀγαθῶν καὶ ἐν γένει τῶν θεληγῆτρων τῆς ζωῆς, προάγει τὰς ἐπιδόσεις ἐν πάσῃ σφαιρᾷ τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως καὶ ἐνεργείας, ἐντείνει τὴν παραγωγικὴν δύναμιν καὶ δραστηριότητα, παρασκευάζει τὴν μεγίστην ἀντοχὴν πρὸς πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ πᾶσαν μοιραίως ἐπερχομένην νόσον καὶ τέλος προκαλεῖ ψυχολογικὴν κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν καλλιέργειαν τῶν ὠραιότερων συναισθημάτων τῶν συναποτελούντων τὴν ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν, τῆς ἐλπίδος, τῆς ἀγάπης καὶ αὐτῆς τῆς πίστεως. Καὶ ἕνεκα τούτων πάντων δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ὑγεία τῶν ἀτόμων συμβάλλει εἰς τὴν ὁμαδικὴν ἁρμονίαν τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινότητος, τῆς κοινωνίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑγεία λαοῦ τινος ἀποτελεῖ τὸν πολυτιμότεον παράγοντα τῆς ὕλικῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἠθικῆς προαγωγῆς πάσης κοινωνίας, ἡ δὲ μέριμνα περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας, τὸ μᾶλλον ἐπιτακτικὸν καθήκον τῶν διευθυνουσῶν τάξεων.

Εὐτυχῶς πάντες οἱ ἀρμόδιοι δεικνυνται ἀντιλαμβανόμενοι τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος καὶ ἐπιδεικνύουσιν ἀγαθὴν προαίρεσιν πρὸς πᾶσαν γενναίαν ἐνέργειαν. Ὑπολείπεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μᾶλλον

προφόρου συστήματος. Ἄλλὰ τὸ σύστημα ἔλειψε παρ' ἡμῖν ἀείποτε καὶ κατὰ πάσαν ἐνέργειαν.

Διὰ τοῦτο εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος ὑπεδείχθη ἡ προσπάθεια πρὸς συγκρότησιν μεγάλης εἰδικῆς ὀργανώσεως, ἣτις πρωτίστην θὰ ἔχη ἀποστολὴν τὴν διέγερσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Διότι τοιαῦτα μεγάλα προβλήματα δὲν λύονται μόνον διὰ τῆς κρατικῆς μερίμνης, ὅσον καὶ ἐὰν ἤθελεν αὕτη ὑπάρξις πεφωτισμένη καὶ γενναία. Ἀπαιτεῖται ἡ συμβολὴ καὶ ἡ σύμπραξις πολλῶν συντελεστῶν, ἀπαιτεῖται δὲ πρωτίστως τῆς κοινῆς γνώμης ἢ ἐπιβολῆς.

Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν διεπραγματεύθη τὸ ζήτημα φιλοτίμως ὁ Τύπος, διεκτραγωδήσας τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῆς χώρας διὰ πολυτρόπων ἀπεικονίσεων, ἐξ ὧν παραθέτομεν τὴν ἀκόλουθον.

«... Ἡ Ἑλλάς ὅλη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἔχει μολυνθῆ ἀπὸ ἐλονοσίαν. Εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ἑλληνικῶν ὄρεων ἐπὶ ὕψους 1000—1300 καὶ πλέον μέτρων, τὰ παιδιὰ τῶν γεωργῶν καὶ τῶν κτηνοτρόφων δεκατίζονται ἀπὸ τοὺς πυρετούς. Ἐξ ἄλλου εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ ἐλονοσία καὶ ὅταν δὲν ἀρκεῖ μόνη τῆς ν' ἀποτελειώσῃ τὸν ἄρρωστον τὸν παραδίδει διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τὴν φυματίωσιν. Ἡδὴ δὲ ὅλα τὰ ἐξ ἐλάτης δάση τῆς Ἑλλάδος κατακλύζονται ἀπὸ φυματιῶντας. Εἶναι καταφανὲς ὅτι δημιουργεῖται κίνδυνος κατ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους. Κινδυνεύομεν κυριολεκτικῶς νὰ ἐξαφανισθῶμεν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, διότι οἱ ἄρρωστοὶ μολύνουν τοὺς ὑγιεῖς, διότι οἱ ἄρρωστοὶ δὲν γεννοῦν, διότι τέλος οἱ ἄρρωστοὶ δὲν ἐργάζονται καὶ ἐργαζόμενοι δὲν ἀποδίδουσιν. Τὸ ζήτημα τῆς υἰείας εἶναι τὸ θεμελιωδέστερον τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων σήμερον».

«... Τὸ τιθέμενον πρὸ ἡμῶν πρόβλημα ἀποτελεῖ ζήτημα εὐρείας διαφωτίσεως τοῦ λαοῦ ἔτι πλέον ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ μάθῃ ν' ἀμύνεται μόνος του κατὰ τοῦ λιμνάζοντος ὕδατος, κατὰ τῆς μικρᾶς γούβας, ἢ ὅποια εἰς ὕψος 1000 μέτρων γίνεται ἐκκολαπτήριον κωνώπων, κατὰ τῆς κακῆς διατροφῆς τῶν παιδιῶν εἰς τὰ χωριά ὅπου οἱ γονεῖς ἀποταμιεύουσι διὰ νὰ σχηματίσωσι προῖκας καὶ παραμελοῦσι τὴν δίαιταν τῶν παιδιῶν των. Πρέπει νὰ τὸ καταλάβωμεν καλά, ὅτι ζητήματα τοιαύτης εὐρύτητος δὲν λύνονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ διὰ τῆς ὀργανώσεως γραφείων καὶ ὑπηρεσιῶν. Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς υἰείας τοῦ ἔθνους χρειάζεται γενικὸς συναγερμὸς καὶ ὀργανωμένη ἀμυνα ὅλων τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων εὐρεῖα, φωτισμένη συνειδητή. Εὐνόητον εἶναι ὅτι ἐν τοιοῦτον ἔργον καὶ μόχθον θ' ἀπαιτήσῃ καὶ ὕλικά μέσα μεγάλα. Ἄλλ' οὐδεμία θυσία δύναται νὰ θεωρηθῆ μεγάλη, προκειμένου περὶ τῆς υἰείας τοῦ λαοῦ. Ἡ μήπως αἱ ἑκατοντάδες τῶν ἑκατομμυρίων ποῦ πετῶνται αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἰς τὸν ἀπύθμενον πῖθον τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν δὲν θ' ἀπέδιδον περισσότερον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀμυντικῆς ἱκανότητος τῆς χώρας, ἂν ἐδαπανῶντο διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς υἰείας τοῦ ἔθνους; > (1).

Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

1) Βλέπε κύριον ἄρθρον τῆς ἐφημ. «Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος» τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1929.

Η ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΙΣ ΚΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα «ψυχανάλυσις» διατυπωθεῖσα μέθοδος ὑπὸ τοῦ ἐν Βιέννῃ Καθηγητοῦ Freund ἄφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ψυχικῶν στοιχείων, (ἀντιλήψεων, ἰδεῶν, αἰσθημάτων), ἅτινα δὲν λειτουργοῦσιν ὡς δρῶσαι δυνάμεις ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ, ἀλλ' εὐρίσκονται ὡς λανθάνουσαι δυνάμεις ἔξω τῆς μνήμης καὶ κάτω τοῦ κατωφλίου τῆς συνειδήσεως εἰς τὸ λεγόμενον ὑποσυνειδήτον μέρος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Διὰ τῆς ψυχανάλυσεως δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτήρος καὶ νὰ προσδιορίσωμεν οὕτω τὴν ψυχοσύνθεσιν ἐκάστου, πρᾶγμα, ὅπερ εἶναι ἀπαραίτητον, ἵνα θεραπευθῶσιν ὠρισμέναι τάσεις προκύπτουσαι ἐκ τοῦ ὑποσυνειδήτου καὶ ἐπηρεάζουσαι τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου κατευθύνουσαι αὐτὰς πρὸς ἀντιφυσικὰς ἢ ἀνωμάλους πράξεις. Ἡμεῖς οἱ τέκτονες συνερχόμεθα εἰς τοὺς ναοὺς μας, ἵνα βοηθήσωμεν ἀλλήλους νὰ ἀποβάλωμεν τὰ ἀντικοινωνικὰ πάθη ἢ ἄλλα ἐλαττώματα τοῦ χαρακτήρος. Εἰς τοῦτο ἄρα δύναται νὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς ἡ ψυχανάλυσις, ἣτις πρέπει πολὺ νὰ μελετηθῇ καὶ τύχη ἐφαρμογῆς ὑπὸ τῶν τεκτόνων, οἵτινες θέλουν νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν αὐτοδελτιωσίν των.

Ἡ κατὰ Freund ὁμῶς ψυχανάλυσις στηριζομένη ἐπὶ τῶν ὀλιστικῶν θεωριῶν τῆς σημερινῆς ἐπιστημονικῆς ψυχολογίας, ἣτις ἐξετάζει μόνον ψυχικὰ φαινόμενα οὐχὶ δὲ καὶ ψυχὴν, ἀφίνει ἀνεξερεύνητον μὲγα μέρος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἀλλ' ἡ πραγματικὴ καὶ ὑπὸ εὐρείαν ἔννοιαν ψυχανάλυσις δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιστημονικῆς ψυχολογίας τεθειμένα ὄρια.

Ἡ πραγματικὴ ψυχανάλυσις πρέπει νὰ ἐπεκτείνηται ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὀλοκληρωτικῶς. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην ἐρευνᾷ τὸ ζήτημα ὁ Ripert, τῆς μελέτης τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάγνωσις δρθότατα ἀπετέλεσε τὴν βᾶσιν τῆς γενομένης συζητήσεως περὶ «ψυχανάλυσεως εἰς τὴν ἐν Ἀνατολῇ Ἀθηνῶν Σ.· Στ.· «Προμηθεύς».

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΕΩΣ

ΥΠΟ RIPERT

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Γ. Ροσολύμου)

Οἱ ἄνθρωποι ἔρχονται καὶ παρέρχονται χωρὶς νὰ ἀποτείνωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὸ ἐρώτημα, τί ἐστὶ ζωὴ, χωρὶς νὰ τολμήσωσι νὰ ἐξέλθωσι τοῦ προδιαγεγραμμένου κύκλου, χωρὶς νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὸ μαγγοπῆγαδο, πέριξ τοῦ ὁποίου στρέφονται μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δεμένους. Ὁ φόβος, τὸν ὁποῖον ἐνσπεύρουσιν οἱ τηρηταὶ τῶν παραδόσεων, παραλύει τὴν θέλησίν των.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ ἐγώ, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖ τὸ Σύμπαν καὶ κάμνει τὴν ἀπογραφὴν του. Διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ Σύμπαν καὶ τὸν ἑαυτὸν του ἔχει ἀνάγκην νὰ τρέχῃ ἀδιακόπως ἀπὸ τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἀφοῦ ἐκτελέσῃ κάποιαν ἀναλυτικὴν ἐργασίαν νὰ προβῇ εἰς γενικωτέρας σκέψεις περὶ συνθέσεως τοῦ ὅλου. Τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ὑποθέσεως. Παρατηρῶ ἐν ἐμοί, ὅτι τὸ οὐσιῶδες τῆς ὑπάρξεώς μου εἶναι ἡ συνείδησίς μου, ἥτοι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λαμβάνει γνῶσιν τοῦ κόσμου.

Πᾶς ἄνθρωπος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του εἴτε ἐνσυνειδήτως εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ πρὸςβέβη ἐν φιλοσοφικὸν σύστημα. Ὁ καθείς ἔχει τὰς ἰδέας του περὶ τοῦ Σύμπαντος καὶ τῆς ζωῆς, περὶ καλοῦ καὶ κακοῦ, ἰδέας, ἃς ἐμπνέεται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, ἐκ τοῦ αἰσθήματος καὶ συχνότερον ἐκ τῆς ἀνατροφῆς, ἣν ἐπιβάλλει ἡ παράδοσις ἐνὸς κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Ἡ φιλοσοφία εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ὅπως γνωρίσῃ τὸ ἐγώ του καὶ τὸν προορισμὸν του ἐν σχέσει πρὸς τὸ σύνολον τῶν πραγμάτων. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἡ ἐπιστήμη χρησιμεύει μόνον ὡς ὑπηρετῆς τῆς φιλοσοφίας καὶ οὐχὶ ὡς ὁδηγός.

Ἡ ἐπιστήμη ἐγεννήθη ἐκ τῆς φυσικῆς περιεργείας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ δὲν ἱκανοποιεῖ πλήρως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γινῶναι. Ἀποτεινομένη πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πραγματικότητα φαίνεται ἀγνοοῦσα, ὅτι ἐκτὸς τοῦ φυσικοῦ κόσμου ὑπάρχει ἕτερος κόσμος πνευματικὸς (ιδέαι, αἰσθήματα, θέλησις), κόσμος, ὁ ὁποῖος ἐκφεύγει τῶν μέσων τῆς ἐρεύνης τῆς. Ἡ ἐπιστήμη εἶναι καὶ θὰ μείνῃ πάντοτε μία ἀτελής ἐξηγήσις τοῦ Σύμπαντος.

Ἐπιστήμη καὶ φιλοσοφία μελετῶσιν ἀμφοτέραι διὰ νὰ γνωρίσωσι καὶ ἀποδείξωσιν. Ἄλλ' ἐνῶ ἡ πρώτη καταγίνεται νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἰδέαν εἰς κάτι τι ἐξωτερικὸν πρὸς αὐτήν, ἡ δευτέρα ἔχει τὸ πλεονέ-

κτημα νὰ ἐξετάζη τὸ ἀντικείμενόν της ἐκ τῶν ἔνδον. Διὰ τῆς σκέψεως ὁ φιλόσοφος καταλαμβάνει τὸ κέντρον τῆς πραγματικότητος, ἣν ἐρευνᾷ καὶ ἡ φιλοσοφία ὑπερβαίνει τὴν ἐπιστήμην εἰς βάθος.

Σκοπὸς τῆς γνώσεως εἶναι ἡ ἀναζήτησις τοῦ συναισθήματος «χαρὰ» κατ' ἀντιδιαστολὴν τοῦ συναισθήματος «πόνος». Ἡ αἴσθησις εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ αἰτία τῆς ζωῆς. Ἡ εὐχαρίστησις προκύπτει ἐκ τῆς ἐνεργητικότητος, ἣν ἐξασκοῦμεν ἐν μέτρῳ ἐν τῇ ὁδῷ τῶν «θεμελιωδῶν τάσεών μας».

Πόθεν πηγάζουσιν αὐταὶ αἱ τάσεις, αἱ ὁποῖαι ἱκανοποιούμεναι ἢ ἀποκροούμεναι μεταβάλλουσι τὴν ζωὴν εἰς χαρὰν ἢ ὀδύνην; Ἡ συνειδήσις δὲν τὰς ἀντιλαμβάνεται. Αἱ τάσεις αὐταὶ πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ὑποσυνειδήτου, ὥστε οἱ λόγοι, αἱ ἀρχικαὶ αἰτίαι τῆς φυσικῆς μου καταστάσεως, ὁ πόνος μου, ἡ χαρὰ μου, δὲν προέρχονται ἐκ τοῦ λογικοῦ μου, ἐκ τῆς διανοίας μου, ἐκ τῆς συνειδήσεώς μου. Ἡ μυστηριώδης αὕτη χώρα τοῦ ὑποσυνειδήτου κατέχει τὴν ἀρχήν, τὴν αἰτίαν τῶν ἠθικῶν μου πράξεων. Κάτι τι ἐν ἐμοὶ ὑπερεκχειλίζει, δὲν γνωρίζω ἔμμεντον ὀλοκληρωτικῶς. Τότε διερωτῶμαι· ποῦ εἶναι τὸ πραγματικὸν ἐγώ ;

Ἐκ τοῦ ὑποσυνειδήτου λαμβάνομεν ἄνευ ἐλέγχου καὶ ἄνευ δυνατῆς συζητήσεως τὰς θεμελιώδεις τάσεις μας.

Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μεγάλην ἀνακάλυψιν τῆς ψυχανάλυσεως, ἀνακάλυψιν, τῆς ὁποίας τὴν σημασίαν δὲν φαντάζονται οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι.

Οἱ τιτλοῦχοι συντηρητικοί, τοῦ Ὄρθου Κελευτικοῦ, ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, ἐν ᾧ ζῶμεν, θὰ ἴδωσι ἡμέραν τινὰ μεγάλας ἐκπλήξεις ἐκ τοῦ μέρους τούτου.

Ἐντεῦθεν ἡ μεταψυχικὴ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία μόνη ἐρευνᾷ πειραματικῶς τὴν ἐντελέχειαν (ἐνέργειαν) τῆς συνειδήσεως, θὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τῆς Ὄρθου Κελευτικῆς, ἣτις κλονίζεται ἤδη.

Ἡ νέα αὕτη ἐπιστήμη ὀνομάζεται Ψυχανάλυσις καὶ σκοπὸν ἔχει νὰ ἀνακαλύψῃ τὰς ἄσυνειδήτους ἐπιρροάς, αἵτινες καθοδηγοῦσι τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ θέσῃ τὰς ἐπιρροὰς ταύτας ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὸ συμφέρον καὶ τὸ καλὸν τοῦ ἀτόμου.

Ὁ Λάϊμπνιτς διεικνύει, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῇ ψυχῇ χώρα σκοτεινὴ, ἐν ἣ δὲν διακρίνει τις τίποτε, καὶ φαίνεται ὡς νὰ μὴ ἔχῃ τίποτε, ἀλλ' ἐκ ταύτης λαμβάνουσι τὴν ἀφειρητὴν των πολλὰ ἀποφάσεις τῆς διαγωγῆς μας. Εἰς τὸν προορισμὸν μας, τὰ ἐξωτερικὰ αἴτια δὲν εἶναι τὰ

κυριώτερα. Ὁ ἄνθρωπος ἐπηρεάζεται παρὰ τοῦ σκοτεινοῦ τούτου μέρους τῆς ψυχῆς του, ὅπερ ὀνομάζομεν ὑποσυνειδήτον.

Ἡ ψυχανάλυσις ἀνακαλύπτουσα τὰς ἐν ἐνεργείᾳ δυνάμεις τῆς χώρας τοῦ ὑποσυνειδήτου ἠδυνήθη νὰ πιστοποιήσῃ τὴν ἐνεργειάν των ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀτόμων. Τὸ πρόβλημα τοῦ πεπρωμένου μεταφέρεται ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἐπιπέδου τῆς διενέξεως μεταξύ ἐξωτερικοῦ προσορισμοῦ καὶ ἐνσυνειδήτου θελήσεως, ἐπὶ νέου τοιούτου, τῆς πάλης ἐν τῇ ψυχῇ ἐκάστου ἀτόμου μεταξύ τῆς ἐνσυνειδήτου θελήσεως καὶ τοῦ ὑποσυνειδήτου.

Ἡ συνειδησίς μας ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὸ μέγα θαῦμα τῆς σωματικῆς μας διατροφῆς καὶ ἱστολογικῆς ἀνακαινίσεώς μας.

Ρεῦμα συνειδήσεως ρεεῖ ἐντός μας, τὸ ὁποῖον κέκτηται δυνάμεις ὧν τὰ ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα ἀποτελοῦσι τὸ πρῶτον παράδειγμα.

Ἡ ἀσυνειδήτος ζωὴ ἔχει ἐκπληκτικὰς ιδιότητας. Τὸ ζῆλον διὰ τοῦ ἐνστικτοῦ ὀδηγεῖται ἀσφαλέστερον, παρ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος βοηθούμενος ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία καὶ τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπενόησεν. Ἡ ἀσυνειδήτος ζωὴ εἶναι τὸ ἐνστικτον τὸ προγονικόν, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ τὸν χρόνον ἄνευ ὥρολογίου, νὰ ἀντιλαμβάνεται τὴν σκέψιν τῶν ἄλλων ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων, νὰ βλέπῃ ἐξ ἀποστάσεως καὶ νὰ προλέγῃ τὸ μέλλον.

Διὰ τοιούτων μέσων ἡ ἐντὸς ἡμῶν ὑπάρχουσα δύναμις, ἣς δὲν ἔχομεν συνειδήσιν, μᾶς ὀδηγεῖ ἐν ἀγνοίᾳ μας εἰς τὸ πεπρωμένον μας. Ἡ δύναμις αὕτη κακῶς ὀνομάζεται ὑποσυνειδήτον, ἀπ' ἐναντίας ἡ συνειδησίς τῆς εἶναι παμμεγίστη, διότι πραγματικῶς παράγει αὐτὴ τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσι χώραν ἐντὸς ἡμῶν ἐν ἀγνοίᾳ μας (ἀφομοίωσις, σύλληψις, ἀναπαραγωγή, ἰδέα καὶ κάθε αἰσθηματικότης). Ἀπεναντίας αὐτό, τὸ ὁποῖον ἀποκαλοῦμεν ὑποσυνειδήτον, εἶναι ἡ πλήρης καὶ πραγματικὴ αὐτοσυνειδησία τοῦ φυσικοῦ καὶ ψυχικοῦ ὀργανισμοῦ μας.

Ἡ ἀξία τῶν ἐρευνῶν εἶναι παμμεγίστη, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ προσπάθεια αὕτη τῆς εὐρύνσεως τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας μένει σχεδὸν ἀκαρπος ἐνεκα τῆς γενικῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ἀντιδράσεως, ἣν ἀντιτάσσουν οἱ ποντίφηκες τῶν δογμάτων, οἱ ὁποῖοι πᾶν συμφέρον ἔχουσι νὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ ἱερᾷ ἀμαθείᾳ τοὺς λαούς. Ἐν τούτοις τὸ φῶς ἐρχεται. Ἄς ὑπομένωμεν. Μὴ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν κοινὴν λογικὴν. Ἄς ὑπερβῶμεν τὸν Ρουβίκωνα τοῦ κοινοῦ νοὸς καὶ ἄς προχωρήσωμεν πρὸς τὸ ὑπερφυσικόν.

Τὸ πολὺ κοινόν, ὅπερ ἀγνοεῖ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, δυσκόλως δύ-

ναται νὰ ἐννοήση, ὅτι ἐκτὸς τῆς κλασικῆς ἐπιστήμης ὑπάρχει ἓνας κόσμος καὶ μία ἐπιστήμη μεταφυσική. Ἐπαναλαμβάνω ἅπαξ διὰ παντός, ὡς ὁ καθηγητὴς Ρισέτ, ὑπάρχει μεταψυχισμός, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλλῃ τις περὶ αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἔχη τὴν τόλμην νὰ εἴπῃ, δὲν πιστεύω εἰς τὴν πειραματικὴν μέθοδον.

Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι προτιμῶσι τὴν γνώμην τοῦ πλήθους τοῦ ἀμαθοῦς ἀπὸ τὰ πολύπλοκα πειράματα, τὰ ἀκριβῆ, τὰ ἄμωμα, τὰ λεπτεπίλεπτα, μεθοδικὰ καὶ ἀποφασιστικά, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀρῶνται. Ἦρηθήθησαν ἄλλοτε τοὺς ἀερολίθους, τὸ τηλέφωνον κλπ.

Ἐκ τῆς ἀπεράντου κλίμακος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀσθενὴς συνείδησις τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει, ὀλίγας μόνον βαθμῖδας γνωρίζομεν. Ἡ συνείδησις μας ὁμοιάζει πρὸς τὰ πλέοντα ἐπὶ πάγου ὄρη εἰς τὸν ὠκεανόν. Τίποτε ἢ σχεδὸν τίποτε ἐκ τοῦ ὄγκου των δὲν φαίνεται ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Ἡ συνείδησις μας εἶναι αὐτὴ ἡ φαινόμενη μερίς, ἡ δὲ ὑπὸ μορφὴν ὑποσυνειδήτου ἢ ὑπερσυνειδήτου εἶναι τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος κρυπτόμενον ὄρος.

Ἄς ἴδωμεν τί εἶναι ἡ συνείδησις μας ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἄτομόν μας. Ἀναμετρήσωμεν, ὅτι γνωρίζομεν ἡμεῖς αὐτοί, συγκρίνοντες αὐτὸ πρὸς τὸ ἄγνωστον ξένον, ὅπερ εὐρίσκομεν ἐντὸς ἡμῶν. Ἡ παρατήρησις αὐτὴ ἴσως μᾶς δώσῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ συνταρακτικοῦ προβλήματος, τῆς ἐλευθέρως βουλήσεως καὶ τοῦ πεπρωμένου.

Ἡ ἐν ἡμῖν συνείδησις ἐκτείνεται ἀπείρως ἀπώτερον, ἀπὸ ὅ,τι νομίζομεν. Πρὸς κατανόησιν τούτου λέγομεν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη γνῶσις, τὸ Ἐγώ, φαίνεται ἰστάμενον εἰς τὴν διασταύρωσιν διαφόρων ἐκφάνσεων τῆς συνειδήσεως, γνωστῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάνοιάν μας ὡς ὑποσυνειδήτον καὶ ὑπερσυνειδήτον.

Αἱ δύο αὐτὰ λέξεις ὅμως, δὲν ἔχουσιν οὐδὲν τὸ αὐτοτελές, εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.

Τὸ ὑποσυνειδήτον δὲν στερεῖται συνειδήσεως, ἀπεναντίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ πλήρης, ἡ ὀλοκληρωτικὴ συνείδησις, ἡ ἀληθὴς τοῦ φυσικοῦ ἢ ψυχικοῦ ὀργανισμοῦ μας. Ἡ ὀργανικὴ ἀτομικότης μας δι' ἐνίων τῶν ἐν αὐτῇ δυνάμεων φαίνεται ἐνεργοῦσα διὰ τρόπον ἀκατανοήτου δι' ἡμᾶς ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀποστάσεις ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τῷ χώρῳ. Ἀντιλαμβάνεται γεγονότα ἀπομακρυσμένα καθ' ἣν στιγμὴν συμβαίνουσι καὶ ἐνίοτε πρὶν συμβῶσιν.

Τὰ συμπεράσματα, εἰς τὰ ὁποῖα μᾶς ἄγει ἡ μελέτη τῆς μαντικῆς τέχνης, εἶναι ὅμοια μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς παρέχει ἡ μελέτη τῆς καθ' αὐτὸ μαγείας.

Διὰ διαφόρων ὁδῶν φθάνομεν εἰς ἐπαφὴν μιᾶς ὄντοτης, ἣ ὁποία πραγματικῶς εἶναι ἡ ἀτομικότης μας καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἡ προσωπικότης μας χάνεται. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δυνάμεις ὑπερφυσικαί, τὰς ὁποίας ἡ προσωπικότης μας δὲν ἐξουσιάζει. Ἡ ὀργανικὴ αὐτὴ ἀτομικότης, ἣτις ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰς γνωστὰς δυνάμεις ἐκάστου τῶν ὀργάνων μας σχετίζεται συγχρόνως καὶ μὲ τὸ ὑποσυνείδητον καὶ μὲ τὸ ὑπερσυνείδητον.

Τὸ πραγματικὸν καὶ διαρκὲς Ἐγώ, ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἡ συνειδησίς μας δὲν εἶναι παρὰ ἐν δευτερεῦον τμήμα, εἶναι ὑποσυνείδητον ἐν σχέσει πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. Τὸ ὑποσυνείδητον εἶναι τὸ σπουδαιότερον μέρος ἐκ τοῦ ἀτομικοῦ ψυχισμοῦ. Ἐπίσης αἱ ἀνώτεροι ιδιότητες, διαίσθησις, τάλαντον, δαιμόνιον, καλλιτεχνικὴ ἔμπνευσις, δημιουργικότης. Αἱ ιδιότητες αὗται εἶναι κρύφια καὶ ὁ μηχανισμὸς τῶν εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς θελήσεως, ἐκδηλούμενος διὰ τρόπου διαλείποντος καὶ στυγμαίου.

Ἡ ψυχικὴ αὕτη ἐνέργεια, ἡ ὑποσυνείδητος, τεραστία αὕτη καθ' ἑαυτὴν συνοδεύεται ὑπὸ μνήμης πλέον τεραστίας ἀκόμη, παντοδυνάμου, ἀλανθάστου, ἣ ὁποία ἀφίνει ὀπισθὲν τῆς πολὺ μακρὰν τὸ πτωχὸν ἡμῶν μνημονικόν, τόσον μικρὸν ἀσθενὲς καὶ περιορισμένον.

Ἐνώπιον τοῦ ὑποσυνειδήτου ἡ συνειδησίς μας εἶναι πολὺ μικρὰ καὶ περιορισμένη. Τὰ πάντα συμβαίνουσιν, ὡς ἐὰν ἡ συνειδησίς μας δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἐν μόνον μέρος καὶ μάλιστα τὸ πλέον ἀδύνατον τοῦ Ἐγώ, μέρος ἐξ ὀλοκλήρου ἐξαρθώμενον παρὰ τοῦ μεγαλειτέρου μέρους τῆς συνειδήσεως, ἣ ὁποία μένει λανθάνουσα κατὰ τὴν συνήθη ὁμαλὴν κατάστασιν τῆς ἀτομικῆς ζωῆς.

Μία τοιαύτη διαπίστωσις εἶναι διὰ τὴν ψυχολογίαν, ἣ ὁποία θεωρεῖ τὸ Ἐγώ ὡς τὸ ἄθροισμα τῶν συνειδήσεων τῶν νεύρων, μυστήριον ἄλυτον. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐκπλήσσει περισσότερον εἰς τὴν μελέτην τῆς ψυχολογίας τοῦ ὑποσυνειδήτου, εἶναι ὅτι δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς κανένα νόμον φυσιολογικὸν γνωστόν. Μοιραίως ἡ ἴδια ἐρώτησις παρουσιάζεται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ παρατηρητοῦ. Διατὶ καὶ πῶς ἡ συνειδησίς καὶ ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν θὰ ὑπῆρχεν Ἐγώ, ἐκφεύγουσι κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὸ Ἐγώ;

Εἶναι ἀδύνατον φυσιολογικῶς νὰ ἐννοήσωμεν, πῶς τὸ μνημονικόν μας ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀσθενὲς καὶ ἀπατηλόν, ἐνῶ μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις καὶ εἰς τὰς ἀνωμάλους ψυχικὰς καταστάσεις, φαίνεται τόσον ἐκτεταμένον καὶ ἀλάνθαστον.

Ὁ ἀνθρώπινος ψυχισμὸς διερευνώμενος εἰς τὰς ἐκδηλώσεις του,

τάς λεγομένας μεταψυχικάς, απομακρύνεται τόσον πολὺ τοῦ κλασσικοῦ Ἐγὼ ἐν τῷ διαστήματι καὶ ἐν τῷ χρόνῳ, ὥστε εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ σημεῖον τὸ σημερινὸν τῶν ἐρευνῶν μας νὰ γνωρίζωμεν, ποῦ σταματᾷ.

Ζῶμεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὀντότητός μας.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὅ,τι κοινῶς γνωρίζει περὶ ἑαυτοῦ. Ἐπομένως οὐδὲν πρόβλημα σχετιζόμενον μὲ αὐτὸν δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῆ ἢ χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω λυπηρὰν ἀλήθειαν.

ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς κανονικῆς συνειδήσεως καὶ ἐκτὸς τῆς συνήθους προσωπικότητος, ὑπάρχουσιν ἐντὸς ἡμῶν ἐπίπεδα συνειδήσεως, στρώματα ἢ ζῶναι διατεθειμένα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὑπὸ ὥρισμένας συνθήκας δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν, πῶς ταῦτα μεταλλάσσουσιν θέσιν. Βλέπει τις τότε νὰ ἀνέρχωνται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ νὰ ἐκδηλῶνται ἐπὶ ὥρισμένον χρονικὸν διάστημα, ἰδιότητες ἀνήκουσαι εἰς τὴν βαθεῖαν συνείδησιν, καὶ κατόπιν νὰ χάνωνται διὰ νὰ ἀναλάβωσι τὴν θέσιν των καὶ νὰ βυθισθῶσιν εἰς τὴν σκιὰν τῆς ἀδρανεΐας.

Τὸ σῆθηδες Ἐγὼ, τὸ ἐπιπόλαιον, τὸ περιορισμένον ὑπὸ τοῦ ὄργανισμοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἓνα μέρος μόνον τοῦ ὀλοκλήρου ἡμῶν Ἐγὼ. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐναποτυποῦνται γνώσεις, γεγονότα ὀλοκλήρου κόσμου, ἀναμνήσεις συνδεόμεναι μὲ τὸ μακρὸν παρελθὸν τῆς ψυχῆς. Κατὰ τὴν συνήθη ζῶν ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐφεδρῖαι μένουσι κεκρυμμένα, οὕτως εἶπεῖν, θαμμένα ὑπὸ τοῦ ὑλικοῦ περικαλύμματος. Ἀναφαίνονται εἰς τὴν ὑπνοβατικὴν κατάστασιν, τὰς κοινοποιεῖ ἢ θέλησις, λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος καὶ παράγουσι τὰ περίεργα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἢ ἐπίσημος φυσιολογία πιστοποιεῖ χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ.

Ὅλαι αἱ περιπτώσεις τοῦ διχασμοῦ τῆς προσωπικότητος, ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς διοράσεως, τηλεπαθείας, προγνώσεως, ὅλον αὐτὸ τὸ ποσὸν γεγονότων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀξάνει καὶ ἀποτελεῖ σήμερον φοβερὰν δέσμην, δέον νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῶν δυνάμεων καὶ ἐφοδίων τῆς κεκρυμμένης προσωπικότητος.

Ἡ ὑπνοβατικὴ κατάστασις, ἣτις ἐπιτρέπει τὴν ἐκδήλωσίν των, δὲν εἶναι κατάστασις μειονεκτικὴ ἢ νοσηρά, ὅπως ἐπιστεύθη παρὰ πλείστον, ἀλλὰ μᾶλλον κατάστασις ἀνωτέρα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὄργανισμὸς ἐκφυλισμένος καὶ ἐξησθενημένος διευκολύνει παρὰ τισὶ τὴν ἐκδήλωσιν τῶν κεκρυμμένων ἰδιοτήτων τοῦ ἐγὼ, τὰς ὁποίας κακῶς ὠνόμασαν ὑστερισμόν.

Κατὰ γενικὸν κανόνα πᾶν ὅ,τι ἐξασθενεῖ τὸ σῶμα τὸ φυσικόν, εὐ-

νοεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν, τὴν ἔξοδον τοῦ πνεύματος. Ἡ διαύγεια τῶν ἐτοιμοθανάτων μᾶς παρέχει ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πολλὰς μαρτυρίας. Ἀλλὰ διὰ νὰ κρίνη τις σαφῶς, πρέπει νὰ τὰς ἐξετάζη ἀπὸ ἀπόψεως μόνον ψυχολογικῆς. Ὅλη των ἡ σπουδαιότης ἐκεῖ ἔγκειται.

Ἡ ὕλιστικὴ ἐπιστήμη θεωρεῖ τὰ φαινόμενα ταῦτα ὡς νοσηρά, ἀλλ' οὐδόλως ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ἡ συνείδησις εἶναι μία, ἀλλ' ἐκδηλοῦται διαφοροτρόπως. Ἐν τῇ ὁμαλῇ ζωῇ λίαν περιορισμένη, ἐφ' ὅσον περιορίζεται εἰς τὰ ὅρια τοῦ ὄργανισμοῦ. Πλήρης καὶ πλέον ἐκτεταμένη, ὅταν ὑπερεκχειλίξη τὸν ὄργανισμόν, καὶ ἐπὶ τέλους ὀλοκληρωτικῆ κατὰ τὸν θάνατον μετὰ τὸν χωρισμὸν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Ἡ συνείδησις ἐκδηλοῦται τοσοῦτον πλήρης, καθόσον εἶναι ἐλευθέρη τῶν δεσμῶν τοῦ φυσικοῦ ὄργανισμοῦ. Ἡ μεγαλειτέρα τῆς ἐκδήλωσις, ἡ πλήρης κατανόησις τοῦ αἰσθήματος τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία τὴν ζωογονεῖ, λαμβάνει χώραν μετὰ θάνατον. Ἐπομένως κατὰ τὸ διίστημα τῆς ζωῆς μεταξὺ θανάτου καὶ ἀναγεννήσεως, ὡς παραδέχεται τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τῆς παλιγγενεσίας, εὐρίσκειται ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία, ἡ τοῦλάχιστον τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἐλευθερίας συνηρμοσμένης μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μονάδος.

Εἶναι τὸ Κάσμα τῶν Ἰνδῶν.

Τὸ τεράστιον μνημονικὸν τοῦ ὑποσυνειδήτου, αἱ προγνωστικαὶ ἰδιότητες τῆς ψυχῆς ἐξηγῶν ὁμοιαληθῶς τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος, ἐκτὸς τοῦ σώματος.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι οἷος ἡ συνήθης συνείδησις του τὸν νομίζει. Ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ πνεῦμα, οὔτινος ἐν μόνον μέρος ἐκδηλοῦται ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἐντελῶς ἄλλο πρᾶγμα παρ' ὅ,τι τὰ αἰσθητήριά μας, καὶ ἐπομένως ὁ κοινὸς νοῦς μᾶς ἀποκαλύπτουσιν.

Τὸ πνεῦμα ἐκτείνεται εἰς τὸ ἄπειρον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπελευθερωθὲν τῶν ὕλικῶν δεσμῶν ἀποκτᾷ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἰδιοτήτων του. Ἐλευθεροῦται τῶν δεσμῶν τοῦ χρόνου καὶ τοῦ διαστήματος, τὰ ὁποῖα τὸ λογικόν μας ματαίως προσπαθεῖ νὰ ἐννοήσῃ. Τοῦτο δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ μὴ παραδεχόμεθα πᾶν ὅ,τι πιστοῦται μετὰ τὴν παρατήρησιν. Τὸ ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν μερικὰ πρᾶγματα δὲν ἔπειτα, ὅτι δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατα καὶ ὅτι εἶναι περιττὰ αἱ προσπάθειαι μας πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας.

Ζῶμεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀπεράντου διανοίας.

ΤΟ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΥΠΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Τὸ ἐν Παρισίοις συγκροτηθὲν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου μέχρι 4 Μαΐου Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ὑπάτων Συμβουλίω ἀμφοτέρων τῶν Ἡμισφαιρίων θεωρεῖται ὡς ἕκ τῶν μᾶλλον ἐπιτυχόν. Ἐκ τῶν 34 κανονικῶν Ὑπάτων Συμβουλίω ἀντεπροσωπεύθησαν κατ' αὐτὸ 26. Ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων δὲ 11 ἦσαν Ὑπατοὶ Μεγάλοι Ταξίαρχοι, 6 Μ.: Γενικοὶ Γραμματεῖς καὶ εἷς πρόφην Ὑπατος Μ.: Ταξίαρχης. Αἱ Συνεδρίαὶ συγκροτήθησαν ἐν τῷ Τεκτονικῷ Ναῶ, τῆς ὁδοῦ Puteaux, κατὰ τὸ ἕξῃς πρόγραμμα.

Τὴν Δευτέραν, 29 Ἀπριλίου ἐγένετο ἡ ἔναρξις τοῦ συνεδρίου τῆ 9 π. μ. δι' ἀνεπισήμου συγκεντρώσεως τῶν Ὑπάτων Ταξιαρχῶν καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Ἐπηκολούθησεν ὁ ἔλεγχος τῶν διαπιστευτηρίων, καὶ τῆ 3 μ. μ. ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἔναρξις καὶ ἡ ἐκλογή τῶν προεδρείων τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν.

Τὴν Τρίτην 9 π. μ. εἰς Γενικὴν Συνεδρίαν ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν. Μετὰ Μεσημβρίαν, εἰργάσθησαν αἱ Ἐπιτροπαί, τῆ δὲ 7 μ. μ. ἐγένετο ὑποδοχὴ μετὰ γεύματος, τὸ ὁποῖον προσφέρει εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τὸ Ὑπατον Συμβούλιον τῆς Γαλλίας εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Palais d' Orsay. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν αἱ Κυρίαὶ ἐξενίσθησαν ὑπὸ τῶν Κυριῶν τοῦ Ὑπάτου Συμβουλίου τῆς Γαλλίας ἐκδρομοῦσαι εἰς Malmaison, ὅπου παρετέθη τέϊον εἰς τὸν Ἐξώστην τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ ἐν τῷ Περιπτέρῳ τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Δ.

Τὴν Τετάρτην ἀπὸ τὰς 9 π. μ. εἰργάσθησαν αἱ ἐπιτροπαί, μετὰ μεσημβρίαν δὲ ἐν γενικῇ συνεδρίᾳ ἀνεγνώσθη ἐκτενὴς ἔκθεσις περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ Ρωσικῶν Τεκτονικῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς ἐν Ρωσίᾳ καταστάσεως.

Ἡ Πέμπτη ἀφιερῶθη εἰς ἐκδρομὴν εἰς Fontainebleau ἧς μετέσχον καὶ αἱ κυρίαί, με ἀναχώρησιν ἐκ Παρισίων τῆ 9.30 π. μ. καὶ γεῦμα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Cadran Bleu. Μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἐπίσκεψις τοῦ πύργου καὶ διαδρομὴ διὰ τοῦ δάσους με ἐπάνοδον εἰς Παρισίους τῆ 7 μ. μ.

Ἡ πρώτη τῆς Παρασκευῆς διετέθη εἰς ἐργασίαν τῶν Ἐπιτροπῶν, μετὰ μεσημβρίαν δὲ ἐν Γενικῇ Συνεδρίᾳ ἐξελέγη διὰ τὸ προσεχὲς Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ὑπάτων τὸ ἔτος 1934 καὶ ἡ πόλις Χαβάνα τῆς Κούβας.

Τῆ 7 μ. μ. παρετέθη εἰς τοὺς Ἀντιπροσώπους γεῦμα ὑπὸ τῶν Παρισινῶν Φιλοσοφικῶν Ἐργαστηρίων εἰς Ξενοδοχεῖον Continental.

Τῆ 10 π. μ. τοῦ Σαββάτου συνεκροτήθη ἡ Συνεδρίασις τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν ἣν ἐπηκολούθησε δεξιῶσις τῶν εἰς Φιλοσοφικά ἐργαστήρια ἀνηκόντων Ἀμερικανῶν, Ρώσων, Ἰταλῶν, καὶ ἄλλων ξένων ὡς καὶ Γάλλων Ἀδελφῶν.

Ἐν τῶν σπουδαιότερων ζητημάτων, ἅτινα συνεζητήθησαν κατὰ τὸ Συνέδριον, ἦτο ἡ στάσις, ἣν τὸ Διεθνὲς Συνέδριον θὰ τηρήσῃ πρὸς τὰ ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας καταργηθέντα ἢ ὑπνώσαντα καὶ διακόψαντα τὴν δρᾶσιν Ὑπάτα Συμβούλια.

Τὸ συμπέρασμα τοῦ Συνεδρίου ἦτο, ὅτι τὰ ἐν τῇ αὐτῇ πρὸς τὰ καταργηθέντα ἢ ἀδρανοῦντα Ἡπειρῶ Ὑπάτα Συμβούλια θὰ ἐρευνήσωσιν ἐπιμελῶς καὶ θὰ διαγράψωσι τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα ἀρωγῆς καὶ εἰ δυνατὸν ἀναδημιουργίας τῶν νεκρωθέντων Ὑπάτων Συμβουλιῶν, περὶ τούτων δὲ θέλουν ὑποβάλλῃ ἐκθέσεις εἰς τὸ προσεχὲς Διεθνὲς Συνέδριον.

Ὁ Ὑπάτος Ταξιάρχης τοῦ Ὑπάτου Συμβουλίου τῆς Γαλλίας, πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ Palais d'Orsay γεῦμα τῆς 30 Ἀπριλίου προσεφώνησε καὶ συνεχάρη ἕνα ἕκαστον τῶν Ὑπάτων Μεγάλων Ταξιαρχῶν.

Ο ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Χαρακτηριστικὰ τῶν κρισίμων ἡμερῶν τὰς ὁποίας διανύει ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ Ἀδελφότης εἶναι τὰ ἐν τῷ Διεθνεῖ ἐν Παρισίοις Συνεδρίῳ τῶν Ὑπάτων Συμβουλιῶν λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπ. Μεγ. Ταξιάρχου τῆς Ἰσπανίας ἀδ. Barcia διερμηνεύσαντος τὴν στοργὴν τῶν Ἰσπανῶν ἀδελφῶν διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἐν Ἰσπανίᾳ τοῦ Κρατ. Ὑπ. Ταξ. τῆς Ν. Δικ. τῶν Ἡν. Πολιτειῶν Ἀδ. John Cowles.

Οὗτος εὐρισκόμενος ἐν Ἰσπανίᾳ δὲν περιωρίσθη νὰ ἐπισκεφθῇ μόνον τὰς Στοάς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν φυλακαῖς τέκτονας οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐγκάθειρκτοι ἀπλῶς διότι ἦσαν τέκτονες.

Οἱ Τέκτονες ἐν Ἰσπανίᾳ παλαίουσι νῦν πρὸς τὴν δυσχέρειαν δικτάτορος ἀντιμετώπου ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐργάζονται. Ἐνα μόνον ἔχουσι μέγαν ἐχθρὸν ἐν Ἰσπανίᾳ, τὸν Ἰησοῦτισμόν. Καίτοι ὅμως οὗτοι εἶναι ὁ μέγας ἡμῶν ἐχθρός, προβαίνομεν μυστικῶς εἰς τὴν φοβερὰν μάχην καὶ ἔχομεν πεποθήσιν ὅτι θὰ νικήσωμεν.

Καλλιτέχναι, Ἐπιστήμονες, Λόγιοι οἱ κράτιστοι ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐργάζονται ἐν ταῖς Στοαῖς. Ὁ ἀδελφὸς Coules γνωρίζει πῶς ἐργάζονται καὶ ἡ ἐν τῷ Συνεδρίῳ παρουσία ἡμῶν μαρτυρεῖ περὶ τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ βεβαίωσιν τὴν Ἀδελφότητα ὅτι πάντοτε θὰ πράζωμεν τὸ χρέος ἡμῶν ὡς Τεκτόνων».

(Ἐκ τοῦ New Age)

I.A.T.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΙΝΕΣ ΑΦΙΕΡΟΥΜΕΝΑΙ ΤΟΙΣ ΖΑΚΥΝΘΙΟΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙΣ

Αἱ ἐπόμεναι δεκαπέντε σελίδες προορίζονται εἰδικώτερον διὰ τοὺς Ζακυνθίους Ἐλευθέρους Τέκτονας, καὶ ἀποτελοῦσι φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ὀφειλομένης παρὰ τοῦ ἡμετέρου Τάγματος πρὸς τὸν ἐπίτιμον Ὑπατον Μέγαν Ταξιάρχην καὶ Ἐπίτιμον Πρόεδρον τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου τῶν Ζακυνθίων Σοφὸν Ἀδ.: Παναγιώτην Δ. Καλογερόπουλον φιλοστόργως ἔχοντα πρὸς τὴν ἐν Ἀνατολῇ Ζακύνθου Ἀγγλικὴν Στοὰν «Ἀσιτὴρ τῆς Ἀνατολῆς» καὶ τὴν γενέτειραν αὐτοῦ περικαλλῆ νῆσον, ἣτις εὐστόχως ἐκλήθη ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς «fiore di Levante».

Εἰς τὰς σελίδας ταύτας κατ' ἐπέκτασιν τῆς συνήθως δημοσιευομένης ὕλης ὡς ἀρμοζούσης εἰς τὴν φύσιν καὶ ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἐκρίθη εὖλογον νὰ παρατεθῆ περισπούδαστος μελέτη τοῦ Ἀδ.: Γεωργίου Σχινᾶ ἐκφωνηθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐν Ζακύνθῳ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκεῖσε ἐκδρομὴν τοῦ ἐνταῦθα Συλλόγου τῶν Ζακυνθίων, ὅστις μάλιστα ἔγνω νὰ συνδέσῃ τὴν πρὸς τὴν γενέτειραν ἐπίσκεψιν μετὰ εὐγενοῦς φιλανθρωπικῆς πράξεως, ἥτοι δωρεᾶς τετρακισχιλίων δραχμῶν πρὸς τὴν εὐδοκίμως λειτουργοῦσαν νυκτερικὴν σχολὴν ἀπόρων παιδῶν ἰδρυθεῖσαν ὡς γνωστὸν ὑπὸ τῆς εἰρημένης Στοᾶς.

Ἡ δημοσιευομένη αὕτη μελέτη τοῦ Ἀδ.: Σχινᾶ ἐνδιαφέρει γενικώτερον οὐ μόνον ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως ἀλλὰ καὶ ἀπὸ παραγωγικῆς, διότι διατυποῦνται ἐν αὐτῇ γενικαὶ ὑποθῆκαι ἀφορῶσαι τὴν γεωργίαν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πολυτίμου διὰ τὴν Ἑλλάδα προϊόντος τῆς κορινθιακῆς σταφίδος. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀποβαίνει λίαν χρήσιμος συμβολὴ εἰς πάντα ἐνδιαφερόμενον ὑπὲρ τῆς ὕλικῆς προαγωγῆς τῶν διαφόρων σταφιδόφρων περιφερειῶν.

Ὡς δὲ ἀνεπτύξαμεν κατὰ καιροῦς οἱ Ἐλεύθεροι Τέκτονες πάντες ὀφείλουσι νὰ ἐνδιαφέρωνται καὶ νὰ μεριμνῶσι καὶ ὑπὲρ τῆς ὕλικῆς προόδου καὶ εὐημερίας τοῦ λαοῦ ὡς θεμελιώδους βάσεως τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτοῦ ἐξελίξεως.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Εἰς πάντα ἐπισκεπτόμενον τὴν Ζάκυνθον γίνεται ἀμέσως αἰσθητὸς ὁ ἰδιάζων χαρακτὴρ τῆς νήσου, ἔνεκεν τοῦ ὁποίου αὕτη ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν γεωγραφικὴν ἐνότητα. Ὁ χαρακτὴρ οὗτος ἐξωτερικεύεται ἐν τε τῇ πετρολογικῇ συστάσει καὶ ἐν τῇ μορφολογίᾳ τοῦ ἐδάφους, ἥτις εἶναι συνέπεια τῆς γεωλογικῆς ἐξελίξεως, ὡς ἐπίσης ἐν τῷ πολιτισμῷ τοῦ ἀνθρώπου καθόλου, ἐφ' οὗ ἡ Βενετία ἔθηκε ζωηρὰν καὶ ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα αὐτῆς. Ἡ δὲ μετὰ τὴν Ἑνετιανὴν κατοχὴ τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Δυνάμεων τῆς Δύσεως συνετέλεσε, διὰ τῆς καλῆς αὐτῶν διοικήσεως, εἰς τὴν οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν καὶ τὸν ἐν γένει ἐκπολιτισμὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς βαθμὸν μεγαλύτερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἡπειρωτικὴν, τὴν τουρκοκρατουμένην Ἑλλάδα, ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ τουρκοικοῦ ζυγοῦ, παρέμεινεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἰς ταπεινότερον ἐπίπεδον πολιτισμοῦ.

Θέσις. Ἡ Ζάκυνθος εἶναι ἡ νοτιωτέρα τῶν Ἰονίων νήσων ἀποτελοῦσα, ὡς ἐκ τούτου, τὸ πρῶτον ὄρητῆριον τῶν ἀπὸ νότου προερχομένων ἀνθρώπων. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ καὶ ἡ διάδοσις τῆς ἀγιογραφικῆς τέχνης εἰς ἀρχαιότερους χρόνους ἐκ μέρους τῶν Κρητῶν. Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς νήσου ἐμειώθη ὀλίγον ἀπὸ τῆς τομῆς τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου, διότι ἔκτοτε ἔπαυσεν αὕτη νὰ εἶναι σπουδαῖος σταθμὸς τῶν διαπλεόντων τὸ Ἰόνιον ἐμπορικῶν πλοίων.

Ἡ Ζάκυνθος ἀποτελεῖ ἴδιον νομὸν τοῦ ὁποίου τὸ ἐμβαδὸν εἶναι, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Στροφάδων 418 τ. χμ. Κατὰ ταῦτα ὁ νομὸς οὗτος εἶναι ὁ ἐλάχιστος τῆς Ἑλλάδος. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ζακύνθου, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1928, ἀνέρχεται εἰς 40.492 κατοίκους, ἐξ ὧν ἄρρενες 20,229 καὶ θήλειαι 20,263. Ἐπομένως ἡ πυκνότης τῶν κατοίκων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον εἶναι 97. Ἡ πυκνότης αὕτη εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων μεταξὺ τῶν διαφόρων νομῶν τῆς Ἑλλάδος. Τῆς Ζακύνθου προηγούνται μόνον, ὡς πρὸς τὴν πυκνότητα τῶν κατοίκων οἱ νομοὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ πυκνότητα 164 καὶ τῆς Κερκύρας μετὰ πυκνότητα 112. Πάνταχοῦ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἡ πυκνότης τῶν κατοίκων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον εἶναι μικρότερα τῶν 97. Ὁ λόγος εἰς ὃν ὀφείλεται τὸ φαινόμενον τοῦτο, εἶναι ἡ ποιότης τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ κλίματος τῆς νήσου.

Γεωλογικὴ ἐξέλιξις. Ἡ Ζάκυνθος καταλέγεται γεωλογικῶς, μετὰ τῆς Κεφαλληνίας, Λευκάδος καὶ Κερκύρας, ἐν τῇ Ἰονίῳ ζώνῃ, τῆς

ὁποίας τὸ Α ὄριον εἶναι γραμμὴ διήκουσα διὰ τῶν ὀρέων τοῦ Αὐλῶ-
νος, τοῦ βαθυπέδου τῶν Ἰωαννίνων, τῆς Δ Ἀκαρνανίας, καὶ ἐν Πελο-
ποννήσῳ, διὰ τοῦ Ἐρυμάνθου, καὶ τῆς Ἰθώμης μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου
Ἀκρίτα, τὸ δὲ Δ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ὄρους Γαργάνου τῆς Ἰταλίας,
ἐν ᾧ πρὸς Β καὶ πρὸς Ν ἡ συνέχεια τῶν Ἰονίων νήσων ἀποτελεῖ σήμε-
ρον τὸν βυθὸν τοῦ Ἰονίου.

Τὰ ἀρχαιότατα πετρώματα τῆς Ζακύνθου ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀνωτέ-
ραν βαθμίδα τῆς Τριαδικῆς διαπλάσεως καὶ εἶναι λευκοὶ καὶ φαιοὶ δολο-
μίται ἢ δολομιτικοὶ ἀσβεστόλιθοι, ἥτοι πετρώματα θαλασσίας φάσεως.
Ὑπὸ θαλασσίαν φάσιν διετέλεσεν ἐπίσης ἡ Ζάκυνθος κατὰ τὰς μετέ-
πειτα διαπλάσεις τοῦ Μεσοζωϊκοῦ αἰῶνος, ἥτοι τὴν Ἰουράσιον καὶ
τὴν Κρητιδικήν. Ἀρχομένου τοῦ Καινοζωϊκοῦ αἰῶνος, ἡ Ζάκυνθος
ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ βυθὸν θαλάσσης. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς
ἠωκαίνου περιόδου ἢ τῶν ἀρχῶν τῆς ὀλιγοκαίνου ἄρχονται αἱ μεγά-
λαι ἠπειρογενετικαὶ κινήσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἕνεκεν τῶν ὁποίων
ἀλλαγῆς μὲν ἐσχηματίσθησαν αἱ Ἄλπεις καὶ τὰ Ἰμαλάια, ἐν Ἑλλάδι
δὲ προῆλθεν ἕνεκεν γενικῆς ἀνιζήσεως τοῦ ἐδάφους ἡ Αἰγιεὶς ξηρὰ,
ἣτις περιελάμβανεν ὀλόκληρον τὴν σημερινήν Ἑλλάδα μετὰ τῶν Ἰο-
νίων νήσων καὶ τῆς Κρήτης, ὡς καὶ μέγα τμήμα τῆς Δ Μικρᾶς Ἀσίας.
Σημειωτέον δέ, ὅτι ἡ ἔντασις, τῶν πτυχώσεων τούτων τοῦ ἐδάφους,
αἵτινες ἐκλήθησαν ἄλπικαί, ὑπῆρξε μεγαλυτέρα ἐν τῇ Δ Ἑλλάδι ἢ
ἀλλαχοῦ. Ὡς ἐκ τούτου συνέβησαν πολλαὶ ἐπωθήσεις τοῦ ἐδάφους,
ἕνεκεν τῶν ὁποίων πετρώματα προγενεστέρων γεωλογικῶν ἐποχῶν, ἐπο-
μένως βαθύτερον κείμενα, ἐκάλυψαν ἄλλα γεωλογικῶς νεώτερα δηλαδὴ
κείμενα ὑψηλότερον. Ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἀνωμαλία ἐν τῇ στρω-
ματογραφικῇ διατάξει τῶν πετρωμάτων τοιαύτη, ὥστε τὰ ἀνωτέρω
κείμενα πετρώματα νὰ εἶναι, ὡς μὴ ὄφειλε, γεωλογικῶς ἀρχαιότερα
τῶν βαθύτερον κειμένων, τὰ ὁποῖα εἶναι νεώτερα. Τὸ πρὸς Ν τῆς
πόλεως Ζακύνθου ὑψούμενον ὄρος Σκοπὸς παρέχει εἰκόνα τῶν τοιού-
των ἐπωθητικῶν κινήσεων τοῦ ἐδάφους, καθόσον ἡ μὲν κορυφὴ αὐτοῦ
ἀποτελουμένη ἐκ συμπαγοῦς ἀσβεστολίθου μετὰ ρουδιστῶν δηλαδὴ
ζῶων τῶν ἀνωτέρων βαθμίδων τῆς ἀνωτέρας Κρητιδικῆς διαπλάσεως,
ἐπικάθηται ἄλλων στρωμάτων, καλυπτόντων πάλιν τούτων ἄλλα νεώ-
τερα πλειοκαινικά, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τοῦ ὑψώματος.
Ἐπομένως ἐκ τῆς βᾶσεως πρὸς τὴν κορυφὴν διατάσσονται στρώματα
πλειοκαινικά, μειοκαινικά, κρητιδικά, ἐν ᾧ ἐν φυσιολογικῇ διατάξει θὰ
ἔπρεπε νὰ κείνται ἀντιθέτως, ἥτοι ἀνωτέρω μὲν τὰ πλειοκαινικά, κατό-
πιν τὰ μειοκαινικά καὶ κατὰ τὴν βᾶσιν νὰ ἀναπτύσσωνται τὰ κρητι-

δικά στρώματα. Τοιαῦται ἐπωθήσεις συνέβησαν πολλαὶ ἐν τῇ Δ Ἑλλάδι.

Μετὰ τὴν ἀνάδυσιν τῆς Αἰγῆίδος ἐπηκολούθησαν συντόμως κατὰ κόρυφοι κινήσεις τοῦ ἐδάφους, ἧτοι διάφοροι καταδύσεις αὐτοῦ, εἰς μικρὸν ἢ μέγαν βαθμὸν, ὥστε νὰ προκύψουν ἕνεκεν αὐτῶν διάφοροι βαθεῖαι χῶραι τῆς Ἑλλάδος, νὰ χωρισθῇ δὲ ἡ Ζάκυνθος τῆς λοιπῆς Πελοποννήσου διὰ ρήγματος σχετικῶς ἀβαθοῦς, ἐν ᾧ τὸ πρὸς Δ αὐτῆς σχηματισθὲν, συνεχιζόμενον πρὸς Ν, κατέρχεται εἰς βάθος 4.404 μέτρων. Τοῦτο καλούμενον φρέαρ τῶν Οἴνουσῶν, εἶναι τὸ βαθύτατον σημεῖον ὀλοκλήρου τῆς Μεσογείου.

Κατὰ τοὺς ἐπακολουθήσαντας χρόνους τοῦ τρίτογενοῦς, ἡ Ζάκυνθος ἀπειτέλεσε κατὰ τὸ πλεῖστον βυθὸν θαλάσσης. Κατὰ τὸ τέλος δὲ τῆς πλειοκαίνου περιόδου λαμβάνει τὴν σημερινὴν αὐτῆς μορφήν. Ἐκ τῆς γεωλογικῆς ταύτης ἐξελίξεως γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ Ζάκυνθος εἶναι χῶρὰ νέα, διατελέσασα κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ θαλασσίαν φάσιν.

Συνέπεια τοῦ γεγονότος τρύτου εἶναι, ὅτι πρέπει ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ στερεῇται μεταλλευμάτων καὶ γαιανθράκων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ὑπόκηται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν σεισμῶν. Ἀμφότερα τὰ γεγονότα ταῦτα πιστοποιοῦνται ὑπὸ τῶν πραγμάτων, διότι ἡ Ζάκυνθος οὔτε μεταλλωρυχεῖον ἢ γαιανθρακωρυχεῖον ἔχει, συγχρόνως δὲ πάσχει ὑπὸ συχνῶν σεισμῶν. Ὑπάρχει λοιπὸν ἔλλειψις τῶν πρώτων ἀπαραιτήτων ὑλῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, φαινόμενον, ὅπερ χαρακτηρίζει καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Ἡ πηγὴ πισσασφάλτου παρὰ τὸ χωρίον Κερί προδίδει τὴν παρουσίαν πετρελαίου, ἕνεκεν ἀποθέσεως πάντως ἐντὸς τῆς γῆς, ὄργανογενῶν ὄντων, ἀλλ' ἡ ἐξετασθεῖσα μικρὰ ποσότης αὐτοῦ δὲν ἐπιτρέπει ἐντατικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ προϊόντος. Ἀποκλειομένης λοιπὸν τῆς βιομηχανίας ὡς πλουτοπαραγωγικοῦ παράγοντος, ἀπομένει ἡ ἀλιεῖα καὶ ναυτιλία, ἡ γεωργία καὶ κτηνοτροφία ὡς βιοποριστικὰ μέσα τῶν κατοίκων.

Μορφολογία τῶν θαλασσῶν. Τὸ μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Πελοποννήσου τμήμα τοῦ Ἰονίου πελάγους, ὡς ἀβαθές, ἔχει πλατεῖαν τὴν ζώνην τῶν 200 μ., δηλαδὴ ἡ ἰσοβαθῆς γραμμὴ τῶν 200 μ. ἀφίσταται 3 ἕως 12 χμ. τῆς Α παραλίας, ἐν ᾧ Δ τῆς νήσου ἡ ἰσοβαθῆς γραμμὴ τῶν 200 μ. ὀρίζει μόνον στενὴν λωρίδα θαλάσσης μεγίστου βάθους 200 μ. εἰς πλάτος, τὸ ὅποιον δὲν ὑπερβαίνει τὰ 3 χμ. Συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ἀλιεῖα εὐνοεῖται μόνον πρὸς Α τῆς Ζακύνθου. Τὸ μέγιστον βάθος μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Πελοποννήσου εἶναι 519 μ., ἐν ᾧ ὀλίγον Δ τῆς νήσου σχηματίζεται βάθος 2362 καὶ 3960 μ.

Μορφολογία τῆς παραλίας. Ἡ Δ παραλία τῆς Ζακύνθου εἶναι καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς ἀπόκρημος, διότι εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν κυμάτων, τὰ ὅποια σχηματίζονται ὑπὸ τῶν σφοδρῶν Ν καὶ ΝΔ ἀνέμων. Εἶναι δὲ καὶ ἀλίμενος, διότι τὰ ὄρη τῆς ξηρᾶς βαίνοντα κατὰ μῆκος τῆς παραλίας καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτήν, δὲν ἐπιτρέπουσι τὸν σχηματισμὸν βαθειῶν ἔσοχῶν τῆς θαλάσσης. Ὡς μόνον ὀρμητήριον τῶν πλοίων θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῆ ὁ κόλπος Βρόμι. Ἐνεκεν ὁμως τῆς ἀπὸ Β πρὸς Ν διευθύνσεως τῶν ὀρέων καὶ τοῦ ἀγόνου τῆς ἐνδοχώρας, δὲν ἦτο δυνατὸν ὁ λιμὴν οὗτος νὰ χρησιμποιηθῆ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὸ Ν μέρος τῆς νήσου διανοίγεται εὐρὺς κόλπος ἐκτεθειμένος ἀπροκαλύπτως εἰς τοὺς Ν ἀνέμους. Ὁ ὄρμος τοῦ Κερίου εἶναι ἡ μόνη ὑπάρχουσα ἔσοχὴ θαλάσσης πρὸς προστάσιαν τῶν πλοίων ἐν ὄρῳ τρικυμίας. Ἡ ἀγωνία ὁμως καὶ ἡ στενότης τῆς ἐνδοχώρας δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ ὡς καλοῦ λιμένος. Εὐνοϊκωτέρα εἶναι ἡ Α παραλία τῆς νήσου, ἥτις παρέχει εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἀνθρώπον νὰ χρησιμοποιοῖ τὴν ἐνδοχώραν διὰ τριῶν σημείων αὐτῆς, τοῦ Κατασταρίου, τοῦ Πλάνου καὶ τῆς Ζακύνθου. Ἐκ τούτων προετιμήθη τὸ τελευταῖον, ὡς ἐπικοινωνοῦν ἀμεσώτερον μετὰ τῆς πεδινῆς χώρας, ἥτις ἐνταῦθα ἔχει τὴν μεγαλυτέραν ἔκτασιν αὐτῆς. Ὁ λιμὴν τῆς Ζακύνθου εἶναι ὁ μόνος ἄξιος λόγου ὑπάρχων καθ' ὅλην τὴν νήσον.

Μορφολογία τῆς ξηρᾶς. Ἡ Ζάκυνθος ἀποτελεῖ μορφολογικῶς τμήμα τοῦ μεγάλου διναροταυρικοῦ ὄρεινοῦ τόξου, τὸ ὅποιον, ἀρχόμενον ἀπὸ Β καὶ περιλαμβάνον τὰς λοιπὰς Ἰονίους νήσους, συνεχίζεται πρὸς Ν διὰ τῆς Κρήτης, Κάσου, Καρπάθου καὶ Ρόδου πρὸς τὴν Μ. Ἀσίαν. Ἡ Ζάκυνθος ἐξαρθεῖσα κατὰ τὴν σύμπτυξιν αὐτῆς περισσότερο πρὸς Δ, κλίνει ὀλόκληρος πρὸς Α. Γραμμὴ ἀγομένη ἀπὸ Κατασταρίου πρὸς τὸν ὄρμον Κερί, χωρίζει τὴν Δ ὄρεινὴν χώραν κατέχουσαν τὸ μεγαλύτερον τμήμα τῆς νήσου, ἀπὸ τὴν Α, ἥτις κατὰ τὰ Α παραλία αὐτῆς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὰ ὑψώματα Γερακαρεῖον, Ἀκρόπολιν καὶ Σκοπόν, ἅτινα διασπῶνται, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὑπὸ τῶν κόλπων τῶν Ἀλυκῶν, τοῦ Πλάνου καὶ τῆς Ζακύνθου.

Τὸ Δ ὄρεινὸν τμήμα τῆς νήσου παριστᾷ ἀπλὴν πτυχήν τοῦ ἐδάφους, τῆς ὁποίας ἡ κορυφογραμμὴ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Σχοινάρι καταντᾷ παρὰ τὸ χωρίον Κερί εἰς μῆκος 33 χμ. καὶ πλάτος ποικίλλον ἀπὸ 3 μέχρις 9 χμ. Διαιρεῖται δὲ εἰς τρία τμήματα τῶν ὁποίων τὸ πρὸς Β ἔχει ὡς ὑψηλοτέραν αὐτοῦ κορυφήν τὸ Ἀστέρι 547 μ, τὸ ἐν τῷ μέσῳ, τὴν κορυφήν Βραχιώνας 758 μ. καὶ τὸ πρὸς Ν, τὴν κο-

ρουφήν Μεγάλο Βουνὸ 604 μ. Ἐπομένως ἡ ὑψηλότερα κορυφή τῆς Ζακύνθου κατέχει τὸ μέσον μέρος αὐτῆς. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς ταύτης δὲν εἶναι ἐν τούτοις ὄρατὴ ὁλόκληρος ἡ περίμετρος τῆς νήσου, ἔχουσα μῆκος 115 χμ., ἕνεκεν τῶν παρεμπιπτόντων ἄλλων ὑψωμάτων, ἅτινα ἀποκρύπτουσι τὴν περαιτέρω θέαν. Ἐπὶ τοῦ ὄρεινοῦ τούτου τμήματος τῆς Ζακύνθου κυριαρχοῦσι πετρώματα ἀσβεστολιθικά τῆς ἀνωτέρας Κρητιδικῆς διαπλάσεως. Αἱ διαβρωσιγενεῖς κοιλάδες στεναὶ καὶ ἀπότομοι ὡς εἶναι, δὲν δύνανται νὰ παράσχουν ἄνετον ἐγκατάστασιν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Πρὸς Ν τῆς κορυφῆς Βραχιώνας καὶ κατὰ διεύθυνσιν ΝΑ σχηματίζεται τὸ ὑπίπεδον τῆς Λούχας, τὸ ὁποῖον εἶναι λεβητοειδῆς κοιλὰς μέσου ὕψους 500 μ. περιστοιχιζομένη ὑπὸ ὑψηλότερων κορυφῶν, αἵτινες ἐμποδίζουσι τὴν ἔξοδον τῶν ὑδάτων πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐνεκεν τῆς τοιαύτης μορφολογίας τοῦ ἐδάφους λιμνάζουσι τὸν χειμῶνα τὰ ὄμβρια ὕδατα, ἅτινα συχνὰ πηγνυνται. Ἐνεκεν τῆς μεγάλης ἀκτινοβολίας, κατὰ τὰς ἡμέρας ἰδίᾳ τῆς ἀνοίξεως, παρατηρεῖται ἰσχυρὰ καὶ ἀπότομος ταπείνωσις τῆς θερμοκρασίας, ἐξ ἧς προσγίνονται συχναὶ καταστροφαὶ εἰς τὰς ἀμπέλους καὶ τὰς ἐλαίας, ἐν ᾧ τὰ φυτὰ ταῦτα φυόμενα εἰς τὰ περίξ ὑψηλότερα μέρη οὐδεμίαν ζημίαν ὑφίστανται.

Ὅπως ὁλόκληρον τὸ ὄρεινὸν τούτο τμήμα τῆς νήσου πίπτει ἀποτόμως πρὸς Δ καὶ σχηματίζει ὑψηλὴν καὶ ἀλίμενον παραλίαν, τοιοῦτοτρόπως πίπτει καὶ πρὸς Α δι' ἀποτόμων κλιτύων μέχρι τοῦ τεκτονικοῦ ρήγματος, τὸ ὁποῖον διαυλακώνει τὴν πεδιάδα κατὰ μῆκος τῶν προσόδων αὐτοῦ. Ἡ κατὰ μῆκος τοῦ ρήγματος ἔκτασις εἶναι ἡ βαθυτέρα καθ' ἅπασαν τὴν πεδιάδα, μὴ ἔχουσα οὐδένα ἔκρονον πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὡς ἐκ τούτου ἐλιμναζον ἐν αὐτῇ τὰ ἐκ τῶν πέριξ ἐκεῖ κατασταλάζοντα ὕδατα, ἅτινα σήμερον εἶναι ὀλιγώτερον ἐπιζήμια, διότι ἡ χώρα εἶναι ἐντατικῶς καλλιεργημένη. Ἡ πεδιάς αὕτη εἶναι γονιμωτάτη κατάφυτος, ὑπὸ ἀμπέλων καὶ ἐλαιῶν καὶ διὰ τοῦτο λίαν πυκνῶς κατοικημένη. Ἐπειδὴ διὰ τῆς πεδιάδος διέρχεται τὸ τεκτονικὸν ρήγμα, ἕνεκεν τοῦ ὁποίου ἄλλωστε προῆλθεν αὕτη διὰ καταπτώσεως τοῦ ἐδάφους, οἱ σεισμοὶ ἐν αὐτῇ εἶναι λίαν αἰσθητοὶ καὶ τοσοῦτον καταστρεπτικώτεροι, καθόσον ἔχουσιν ἄμεσον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικοῦν ἐνταῦθα πολυάριθμοι.

Τὰ ἐπὶ τῆς Α πλευρᾶς τῆς Ζακύνθου ὑψώματα Γερακαρεῖον, Ἀκρόπολις καὶ Σκοπός, ἕνεκεν τῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους αὐτῶν ἐκ πλειοκαινικῶν ἰζηματογενῶν πετρωμάτων, εὐνοοῦσι τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς ἐλαίας. Ἡ κατὰ μῆκος τῆς παραλίας διεύθυνσις

αὐτῶν οὐδαμῶς δυσχεραίνει τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐφόσον ὑπάρχουσιν αἱ ταπειναὶ διαβάσεις τοῦ Κατασταρίου, τοῦ Πλάνου καὶ τῆς Ζακύνθου, δι' ὧν ἄγουσι πρὸς τὴν ἐνδοχώραν αἱ ἀπὸ τῆς παραλίας ἀρχόμεναι ὁδοί.

Ἡ μορφολογία τῆς Ζακύνθου πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐν γένει εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ἄνθρωπον, διότι ἡ κλίσις γενικῶς τῆς νήσου πρὸς Α, ἡ παρουσία τῆς πεδιάδος καὶ ἡ εὐκολος συγκοινωνία αὐτῆς μετὰ τῆς Α παραλίας, ἣτις ἀντικρύζει ἀμέσως τὴν παραλίαν τῆς Πελοποννήσου, εἶναι εὐνοϊκοὶ ὅροι πρὸς ἄμεσον ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, ὅπως καὶ ἐγένετο. Ἄλλοια ἀσφαλῶς θὰ ἦτο ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἐὰν οὗτος θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος, ἕνεκεν τῆς μορφολογίας τῆς νήσου, νὰ κατοικῇ εἰς τὴν Δ πλευρὰν αὐτῆς, ἔχων ἀπέναντι αὐτοῦ μόνον τὴν ἀπέραντον θάλασσαν.

Ποταμοί. Ἡ μικρὰ ἔκτασις τῆς νήσου δὲν θὰ ἐπέτρεπε ποτὲ τὴν παρουσίαν μεγάλου ποταμοῦ, δυναμένου δηλαδὴ νὰ ἔχη καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἄφθονον ὕδωρ, οἰανδήποτε διεύθυνσιν ἂν εἶχεν οὗτος, καίτοι αἱ βροχαὶ δὲν εἶναι ὀλίγαι, ὅπως ἐν τῇ Α Ἑλλάδι. Ἄλλ' ἡ μορφολογία τῆς Ζακύνθου ὡς αὕτη ἔχει, οὐδαμῶς ἐπιτρέπει τὸν σχηματισμὸν μεγάλου ποταμοῦ. Ἡ ἀπὸ Β πρὸς Ν διεύθυνσις τῶν ὀρέων ἐπιβάλλει μόνον τὴν παρουσίαν μικρῶν ποταμῶν χυνομένων ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄλλωστε ἡ λεκάνη τῆς Λούχας ὡς καὶ ἡ μορφολογία τῆς πεδιάδος κλινούσης μᾶλλον πρὸς τοὺς πρόποδας τῶν ὀρέων παρὰ πρὸς τὴν θάλασσαν, εἶναι ἐμπόδια πρὸς σχηματισμὸν ποταμῶν πολυῦδρων. Αἱ ὑπάρχουσαι κοίται τῶν ποταμῶν ἔχουν ὕδωρ μόνον ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ βροχαί, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων καὶ αὐταὶ ξηραίνονται. Τοιοῦτοτρόπως παρουσιάζουσι πάντες οἱ ποταμοὶ τῆς Ζακύνθου ὄψιν ἡμερωτάτην. Ἐν τούτοις εἶναι οὗτοι ἀγριώτατοι, διότι ἐπιφέρουσι πλείστας ζημίας εἰς τὴν γεωργίαν, ἕνεκεν τῶν πλημμυρῶν τὰς ὁποίας συνεπάγονται καὶ συντελοῦσιν ἐπὶ πλέον εἰς τὴν διακοπὴν τῶν συγκοινωνιῶν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι χαρακτηριστικὸν πάντων τῶν ποταμῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ πάσης χώρας ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας γεωλογικὰς καὶ κλιματολογικὰς διατελούσης, εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ραγδαίων βροχῶν, αἵτινες σχηματίζουσιν ὀρητικὰ ρεῦματα παρασύροντα μεγάλους ὄγκους χωμάτων ξηρανθέντων καθ' ὅλον τὸ θέρος. Οἱ ὄγκοι οὗτοι κινούμενοι πρὸς τὴν θάλασσαν, σταματοῦσιν ἀποτόμως μόλις λήξῃ ἡ βροχή, πληροῦντες οὕτω τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ. Τὸ ὑπὸ δευτέρας βροχῆς σχηματιζόμενον ρεῦμα εὐρίσκον τὴν κοίτην πλήρη, φέρει τὰ νέα ὑπ' αὐτοῦ παρασυρόμενα χώματα ἐκτὸς

αυτῆς, ὁπότεν γίνονται αἱ πλήμυραι, ἐπὶ ζημίᾳ τῆς γεωργίας καὶ τῆς συγκοινωνίας. Τοιαῦται ἐκ πλημμυρῶν ζημίαι ἐν Ζακύνθῳ δὲν εἶναι πολὺ αἰσθηταί, ἐφ' ὅσον οἱ ποταμοὶ αὐτῆς δὲν ἔχουσιν ἔκρουν πρὸν τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ εἰς αὐτὴν ἐκρέοντες, τῆς Δ πλευρᾶς, ἐπιδρῶσιν ἐπὶ χώρας ἀραιῶς κατφκημένης, ὡς ἀγόνου. Οἱ ποταμοὶ τῆς Α πλευρᾶς τῆς νήσου διαβιβρώσκουσι ταχέως τὸ ἔδαφος ἕνεκεν τῆς σαθρότητος αὐτοῦ, συντελοῦντες οὕτω εἰς τὸ σχηματισμὸν ἀβαθοῦς θαλάσσης. Ἡ ἐπίδρασις αὕτη γίνεται καταφανῆς εἰς τὸν πρὸς Ν τῆς πόλεως Ζακύνθου ἐκβάλλοντα μικρὸν ποταμόν, ὅστις διὰ τῆς ἰλύος αὐτοῦ σχηματίζει Δέλτα διαρκῶς εὐρυνόμενον ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ λιμένος.

Κλίμα. Ὁ ἕτερος τῶν δύο κεφαλαιωδῶν παραγόντων, ὅστις συντελεῖ εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν κατοίκων τῆς Ζακύνθου εἶναι τὸ κλίμα αὐτῆς. Εἶναι ἤδη γνωστόν, ὅτι ἡ Δ Ἑλλάς ἐν γένει ἔχει κλίμα εὐνοϊκώτερον τῆς Α, ἥτοι ἔχει σχετικῶς ὑψηλοτέραν θερμοκρασίαν καὶ περισσότεράς βροχὰς ἀπὸ τὴν Α, διότι, συγκρινομένων δύο σημείων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου, κειμένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραλλήλου, παρατηρεῖται, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, αἰσθητὴ διαφορὰ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς θερμοκρασίας καὶ τῆς ὑγρασίας. Τοῦτο εἶναι συνέπεια τῆς θέσεως τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸ βαρομετρικὸν μέγιστον τῆς Σιβηρίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ βαρομετρικὸν ἐλάχιστον τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἀφ' ἑτέρου, ἔτι δὲ τῆς μορφολογίας τῆς Δ Ἑλλάδος μετὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ὁρέων αὐτῆς ἀπὸ Β πρὸς Ν. Τοιοῦτοτρόπως παρουσιάζει ἡ Ζάκυνδος διάφορον βαθμὸν θερμοκρασίας τὸν Ἰανουάριον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς Ἀθήνας, καίτοι τὸ βόρειον πλάτος ἀμφοτέρων διαφέρει κατὰ τινα λεπτὰ τῆς μοίρας μόνον.

Β. πλ. Ἀθηνῶν 37° 58', Ζακύνθου 37° 47'. Ἡ μέση ἔτησίᾳ θερμοκρασία τῶν δύο πόλεων ἔχει, κατὰ τὴν χρονικὴν περιόδον 1919 ἕως 1928 ὡς ἑξῆς.

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928
Ζάκυνθος	18.87	19.04	19.16	19.39	19.27	19.39	19.20	19.72	19.14	19.45
Ἀθῆναι	17.98	17.19	17.28	18.47	18.60	18.19	18.19	18.31	18.79	18.57

Ἡ σχετικῶς ψυχροτέρα ἀτμόσφαιρα τῶν Ἀθηνῶν εἶναι συνέπεια τῶν ψυχρῶν ΒΑ ἀνέμων προερχομένων ἐκ τοῦ θερμομετρικοῦ ἐλαχίστου τῆς Σιβηρίας.

Ἡ μέση ἔτησίᾳ βροχὴ τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Ἀθηνῶν, δηλουμένη εἰς χιλιοστά, παρουσιάζει ἐπίσης λίαν αἰσθητὴν διαφορὰν, ὡς ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος καταφαίνεται, διὰ τὴν χρονικὴν περιόδον 1919 ἕως 1928.

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928
Ζάκυνθος	1063,3	1574,7	1204,3	795,5	1339,7	900,6	735,1	757,0	893,0	1554,5
Ἀθήναι	369,7	420,4	524,4	286,7	351,2	367,9	413,5	291,1	329,3	444,7

Ἡ παρατηρουμένη διαφορά μεταξὺ τῶν δύο πόλεων εἶναι κοινὴ δι' ὅλας τὰς πόλεις τῆς Δ' Ἑλλάδος ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῆς Α', ἔνεκεν τῶν ἐπικρατούντων ἀνέμων, οἵτινες ἐν τῇ Δ' Ἑλλάδι εἶναι ὑγρότεροι ὡς θερμότεροι, ἐν δὲ τῇ Α' εἶναι ξηρότεροι ὡς ψυχρότεροι, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ψυχροῦ κέντρου τῆς Σιβηρίας

Ἡ σημασία νῦν τῆς βροχῆς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φυτείας εἶναι ἤδη γνωστή. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Ζάκυνθος εἶναι ἀσυγκρίτως θαλασσοτέρα τῆς Ἀττικῆς, ἣτις ἄλλωστε θεωρεῖται, μετὰ τῆς Ἀργολικῆς γερσονήσου, ὡς ἡ ξηροτέρα χώρα τῆς Εὐρώπης ὀλοκλήρου. Πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ποσότης τῆς βροχῆς τῶν Ἀθηνῶν, ἀπολύτως θεωρουμένη, δὲν εἶναι μικρά, ἀφ' οὗ ἄλλαι χώραι τῆς Εὐρώπης ἔχουσι ποσοτικῶς ὀλιγοτέραν βροχὴν, ἀλλ' ἡ ἐπίδρασις ἄλλων κλιματολογικῶν παραγόντων συντελεῖ εἰς τὴν παρατηρουμένην ξηρότητα τοῦ κλίματος αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὴν κατανομὴν τῶν βροχῶν μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Ἀθηνῶν ὑπάρχει διαφορά τις καὶ δὴ προκειμένου περὶ τῶν δύο μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου, καθ' οὓς μάλιστα κρίνεται ἡ τύχη τοῦ γεωργοῦ, ἔχοντος ὡς σπουδαιότατον αὐτοῦ προῖον τὴν σταφίδα.

Ὁ κατωτέρω πίναξ δεικνύει τὴν μέσην μηνιαίαν βροχὴν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ζακύνθου, τῶν μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου, κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1919-1926.

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
Ζάκυνθος								
Αὐγουστος	0	139,8	0	0	67,8	36,0	0	0
Σεπτέμβριος	27,0	18,2	58,9	0	2,6	2,6	29,6	54,2
Ἀθήναι								
Αὐγουστος	12,2	6,2	0	0	2,9	12,8	0	3,0
Σεπτέμβριος	5,6	0	64,8	0,6	0	33,5	0	0

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται βροχερώτερος ὁ Αὐγουστος ἐν Ἀθήναις παρὰ ἐν Ζακύνθῳ μετὰ τὴν διαφοράν, ὅτι ἡ ποσότης τῆς βροχῆς, ἀπολύτως λαμβανομένη, εἶναι ἐν Ζακύνθῳ πολὺ μεγαλυτέρα ἢ ἐν Ἀθήναις. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ Σεπτέμβριος εἶναι βροχερώτερος ἐν Ζακύνθῳ. Δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦτο νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ καιρὸς εἶναι εὐνοϊκώτερος ἐν Ζακύνθῳ διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς σταφίδος. Μᾶλλον αἱ Ἀθήναι, ἔνεκεν τοῦ ξηροτέρου κλίματος αὐτῶν παρέχουσιν εὐνοϊκώτερας συνθήκας διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς σταφίδος. Ἐν τούτοις ἡ σταφιδάμπελος δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐν Ἀττικῇ ὅπως ἐν Ζα-

κύνθω. Ἡ τοιαύτη ὁμβρολογικὴ κατάστασις τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Ἀθηνῶν θεωρεῖται ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἐπικρατούντων ἀνέμων, οἵτινες ἐν μὲν τῇ Α Ἑλλάδι ἐν γένει εἶναι οἱ ΒΑ, ἐν δὲ τῇ Β οἱ ΒΔ. Ἡ ἐπικράτησις αὕτη τῶν ΒΔ ἀνέμων ἐν τῇ Δ Ἑλλάδι ὀφείλεται εἰς τὴν μορφολογίαν αὐτῆς, ἔνεκεν τῆς ὁποίας καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀδριατικῇ θαλάσῃ πνέοντες τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν λαμβάνουσιν.

Γεωργία. Ἡ Ζάκυνθος διατελοῦσα ὑπὸ εὐνοϊκὰς ἐν γένει συνθήκας, ἐδαφικὰς καὶ κλιματικὰς, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἐξῆς οἰκονομικὴν κατάστασιν. Ἡ καλλιεργηθεῖσα ἔκτασις αὐτῆς κατὰ τὴν χρονικὴν περιόδον 1917-1928, ὑπῆρξεν εἰς στρέμματα ἢ ἐξῆς, τῆς ὅλης ἐκτάσεως τῆς νήσου λογιζομένης εἰς 394.000 στρέμματα.

<u>1917</u>	<u>1918</u>	<u>1919</u>	<u>1920</u>	<u>1921</u>	<u>1922</u>
129.382	105.069	108.127	114.576	109.319	104.971
<u>1923</u>	<u>1924</u>	<u>1925</u>	<u>1926</u>	<u>1927</u>	<u>1928</u>
82.870	85.380	74.481	48.090	64.343	59.514

Ἡ παρατηρουμένη σταθερὰ ἐλάττωσις τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περιόδον, πρέπει νὰ ἀποδοθῇ κυρίως εἰς τὴν συστηματικωτέραν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποτελεσματικωτέραν καλλιέργειαν τῶν φυτῶν καὶ ἰδίως τῆς ἀμπέλου, ἣτις παρέχει τὸ κυριώτερον προϊόν τῆς νήσου.

Ἡ δὲ κατὰ καλλιέργειας κατανομὴ τῶν γαιῶν κατὰ τὴν ἑνδεκαετίαν 1918-1928 φαίνεται ἐκ τοῦ προσηρημένου τῇ μελέτῃ πίνακος Α.

Εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι ἡ ἀμπελοσ καὶ δὴ ἡ σταφιδάμπελοσ ἐν Ζακύνθῳ καταλαμβάνει τὸ μέγιστον μέρος τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἀποτελεῖ αὕτη μετὰ τῶν νομῶν Μεσσηνίας καὶ Ἀχαιοῦλιδος τὴν πρώτην καὶ σπουδαιωτάτην τριάδα τῶν σταφιδοφόρων περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐπιτυχία λοιπὸν ἢ ἡ ἀποτυχία τῆς συγκομιδῆς τῆς σταφίδος συνεπάγεται καὶ τὴν εὐνοϊκὴν ἢ τὴν δυσμενῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ καλλιέργεια τῆς κορινθιακῆς σταφιδάμπέλου γίνεται προϊόντος τοῦ χρόνου ἀποτελεσματικωτέρα, ὡς ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος καταφαίνεται.

Ἔτος	καλλιεργηθεῖσα ἔκτασις εἰς στρέμματα	Μέση παραγωγή κατὰ στρέμμα εἰς χιλιόγραμμα	Ὀλικὴ παραγωγή εἰς μετρικοὺς στατήρας (100 χιλιόγραμμα)
1918	51.076	129	61.795
1919	50.976	132	67.185
1920	50.976	105	53.632
1921	50.976	167	84.986

Έτος	Καλλιεργη- θείσα έκτα- σεις στρέμ- ματα	Μέση παρα- γωγή κατά στρέμμα εις χιλιόγραμμα	Όλική παραγω- γή εις μετρικούς στατήρας (100 χιλιόγραμμα
1922	50.976	117	59.859
1923	51.380	164	84.480
1924	49.560	131	65.144
1925	30.369	246	74.681
1926	21.551	249	53.731
1927	34.391	212	73.002
1928	23.013	227	52.236

Τοιοτουτρόπως παρατηρείται, ὅτι ἔνεκεν τῆς ἐπιμελεστέρας καλλιεργείας τῆς σταφιδαμπέλου, ἡ παραγωγή εἶναι μεγαλύτερα τὸ 1927, ἀνερχομένη εἰς 73.002 μετρικούς στατήρας, καίτοι ἡ ἔκτασις εἶναι πολὺ μικροτέρα ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν καλλιεργηθείσαν τὸ 1919. Ἄλλ' ἐν ᾧ ἡ μέση στρεμματικὴ παραγωγή ἦτο τὸ 1918 μόνον 129 χιλιόγραμμα, τὸ 1927 ἀνῆλθεν αὕτη εἰς 212 χλμ. καὶ τὸ 1928 εἰς 227 χλμ.

Ἡ σταφιδάμπελος τυγχάνει ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῆς Ζακύνθου, διότι ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐπεκράτησεν, ὡς μὴ ὄφειλε, πάσης ἄλλης, δυναμένης νὰ ἔχη ἐπίσης μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο ὀφείλεται βέβαια εἰς παλαιότεραν συνήθειαν, ἣν οἱ κάκοικοι εἶχον, ὁπόταν ὅμως τὰ κέρδη ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς σταφίδος ἦσαν ἀνώτερα τῶν σημερινῶν. Ἐν τούτοις ἡ προτίμησις τῆς σταφίδος ὡς ἀποκλειστικοῦ προϊόντος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολύτως συμφέρουσα οἰκονομικῶς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ μονοκαλλιέργεια οἰουδήποτε φυτοῦ ἐνέχει συχνάκις διὰ τὸν γεωργὸν κινδύνους μεγάλους, προερχομένους ἐκ κλιματολογικῶν δυσμενειῶν ἢ ἄλλων ἀντιξῶν περιστάσεων. Οἱ ἐκ τῆς μονοκαλλιέργειας τῆς σταφιδαμπέλου κίνδυνοι πρέπει νὰ θεωρῶνται τοσοῦτον φοβερώτεροι καθόσον ἡ ἐν Ζακύνθῳ καλλιεργουμένη κορινθιακὴ σταφίς ὑπολείπεται ὡς πρὸς τὴν ποιότητα ἄλλων εἰδῶν σταφίδων παρασκευαζομένων ἀλλαχοῦ. Ἡ κορινθιακὴ σταφίς θὰ ἠδύνατο νὰ καταστῇ ἡ ἐπικρατεστέρα πάσης ἄλλης ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ, ἐφόσον ἐν Ἀγγλίᾳ ἰδίως, χρησιμοποιεῖται πρὸς παρασκευὴν διαφόρων γλυκῶν ἐδεσμάτων, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ἀπολύτου καθαριότητος, ἣτις ἀπαιτεῖται σήμερον παρὰ τῶν καταναλωτῶν διὰ λόγους ὑγιεινῆς, ἠμπόδισαν ἀνεκαθεν καὶ ἀνέκοψαν ἔτι μᾶλλον, ἀπὸ τινος χρόνου, τὴν γενικὴν διάδοσιν αὐτῆς ἐν ταῖς χώραις τῆς καταναλώσεως. Ἄλλ' ἡ σταφιδάμπε-

λος διατρέχει επίσης τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς φυλλοξήρας, ἣτις ἐρχομένη ἀκάθεκτος ἀπὸ Β, δὲν θὰ φεισθῇ τῶν ἀμπελοφυτειῶν τῆς Ζακύνθου. Τότε θὰ ἐπέλθῃ βέβαια κρίσις γεωργική, τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοι ὀφείλουσι νὰ ἀποφύγῃσι διὰ τῆς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον γινομένης ἀντικαταστάσεως τῶν ἀμπελῶν τῶν διὰ κλιμάτων ἀμερικανικῶν, τῇ βοήθειά τῆς νεοσυστάτου γεωργικῆς τραπέζης. Παρὰ πᾶσαν ὅμως εὐκολίαν, τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοι τῆς Ζακύνθου θὰ δυνηθῶσι νὰ ἔχῃσι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀμπελῶν τῶν, εἶναι λίαν πιθανὸν νὰ μὴ κατορθώσῃσι τὴν ὀλοσχερῇ ἀντικατάστασιν αὐτῶν, ἔνεκεν τῆς μεγάλης εὐπαθείας τῶν ἀμερικανικῶν ἀμπελῶν εἰς ξένα κλίματα. Τότε θὰ ἐνταθῇ κατ' ἀνάγκην ἡ καλλιέργεια ἄλλων γεωργικῶν φυτῶν, δι' ὧν θὰ ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀμπελου προσγινόμεναι ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τοῦτο πρέπει οἱ κάτοικοι νὰ ἐθίζωνται ἀπὸ τοῦδε, διότι εἶναι ἄξιον προσοχῆς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ζάκυνθος παράγει τὰ λοιπὰ γεωργικὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τόσον μικρὰν ποσότητα, ὥστε ταῦτα συμπληροῦνται ἀσφαλῶς διὰ μεγάλης εἰσαγωγῆς ἐξ ἄλλων κέντρων παραγωγῆς.

Ἐκ τοῦ πίνακος Α καθίσταται φανερὰ ἡ μικρὰ σχετικῶς ἔκτασις ἣτις διατίθεται διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν λοιπῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Λαμβανομένου λοιπὸν ὑπ' ὄψιν τοῦ ποσοῦ ἐξ ἐκάστου εἴδους τῶν παραγομένων γεωργικῶν προϊόντων ἐν σχέσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν, καταφαίνεται ἀμέσως ἡ ἀνεπάρκεια τῆς Ζακύνθου διὰ τὴν διατροφήν τῶν κατοίκων ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς προϊόντων. Ἐκ τούτου ἔπεται, ὅτι ἡ ἐλλείπουσα ποσότης προϊόντων εἰσάγεται ἀλλαχόθεν ἀντὶ χρημάτων, τὰ ὁποῖα παρέχει εἰς τὸν ἄνθρωπον πρωτίστως ἡ σταφιδάμπελος, κατόπιν ἡ ἐλαία καὶ ἔστιν ὅτε τὰ ἐσπεριοειδῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σταφιδάμπελος καλύπτει τὰ 3/4 τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως ἐν γένει, ἡ σημασία αὐτῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐκβάσεως τῆς ἐσοδείας ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τοῦ γεωργοῦ. Τοιαύτη ἐξάρτησις τοῦ ἀνθρώπου ἐξ ἑνὸς εἴδους προϊόντος οὐδέποτε ἐθεωρήθη συμφέρουσα οἰκονομικῶς.

Κτηνοτροφία. Ἡ κτηνοτροφικὴ κατάστασις τῆς Ζακύνθου κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1918—1928 καθίσταται φανερὰ ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος.

ΑΡΟΤΡΙΩΝΤΑ ΚΤΗΝΗ

Είδη ζώων	Βόες	Αγελάδες	Ίπποι	Ήμιοι
1918	500	283	68	13
1919	;	;	;	;
1920	593	297	144	38
1921	554	279	18	4
1922	638	289	21	—
1923	780	90	95	23
1924	699	389	238	22
1925	698	417	33	31
1926	673	433	117	28
1927	706	409	132	4
1928	669	326	44	—

ΜΗ ΑΡΟΤΡΙΩΝΤΑ ΚΤΗΝΗ

	Βόες	Αγελάδες	Ίπποι	Φορβάδες	Ήμιοι	Όνοι
1918	230	407	440	125	1457	8565
1919	;	;	;	;	;	;
1920	874	270	752	495	121	1719
1921	911	183	506	654	181	2168
1922	692	174	672	738	149	1877
1923	300	250	1300	800	215	1580
1924	335	146	1009	873	144	1801
1925	466	80	952	797	145	2027
1926	479	96	745	692	160	2053
1927	345	86	767	744	225	2217
1928	341	124	1079	887	150	2243

ΕΤΕΡΑ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΠΤΗΝΑ

Είδη ζώων	Πρόβατα	Χοίροι	Αἴγες	Πτηνά	Κόνικλοι
1918	8565	460	15660	42465	9366
1919	;	;	;	;	;
1920	10265	1169	14800	71073	5865
1921	11060	1474	17830	91000	15890
1922	10127	963	13774	106200	13160
1923	10000	1100	14000	100000	6000
1924	9511	907	12165	50320	5340
1925	11914	1403	11292	72600	11050
1926	10765	1314	12939	62325	6675
1927	11323	1129	13063	64502	9527
1928	10530	1298	15419	86781	8609

Ἐξ ἀπλῆς συγκρίσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζῴων πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Ζακύνθου καταφαίνεται ἡ ἀνεπάρκεια τῶν κτηνοτροφικῶν ἰδία ζῴων, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπομένως ἔλλειψις κτηνοτροφικῶν προϊόντων χαρακτηρίζει τὴν Ζάκυνθον, ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει τοῦτο καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην χώραν τῆς Ἑλλάδος.

Ὀρυκτά. Ὡς μόνα ὀρυκτὰ προϊόντα ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ζάκυνθος τὴν πισσάσφαλτον καὶ τὴν γύψον. Ἡ παραγωγή ὅμως τούτων οὔτε πλουσία εἶναι, οὔτε συστηματικῶς διεξάγεται, ὥστε νὰ παρέχῃται εὐκαιρία εἰς ἰκανὸν ἀριθμὸν ἐργατῶν νὰ πορίζωνται ἀνέτως τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐκ τῆς ἀλυκῆς τῆς Ζακύνθου, προέρχεται ἀρκετὴ ποσότης ἄλατος, ὥστε νὰ γίνεται ἐξαγωγή αὐτοῦ πρὸς ἄλλα μέρη.

Βιομηχανία. Ἐφ' ὅσον ἡ Ζάκυνθος στερεῖται καυσίμου ὕλης, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ μεγάλης σιδηροβιομηχανίας. Αἱ ἐν χρήσει βιομηχανίαι εἶναι τῶν γεωργικῶν προϊόντων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς ἐλαίας.

Ἐμπόριον. Ἡ ἐμπορικὴ κίνησις ὀλοκλήρου τῆς νήσου διεξάγεται διὰ τοῦ λιμένος τῆς Ζακύνθου. Τὸ ποσὸν καὶ ἡ ἀξία πάντων τῶν εἰσαχθέντων καὶ ἐξαχθέντων ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος.

Ἔτος	Ἐἰσαγωγή			Ἐξαγωγή	
	Τόννοι	ἀξία	Τόννοι	ἀξία	
1926	3778	9134000	6388	35858000	
1927	3939	16727000	5489	36979000	
1928	3425	13157000	5400	42703000	

Ἡ δὲ κατὰ κατηγορίας ἐμπορευμάτων εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή τῆς Ζακύνθου κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περιόδον ὑπῆρξεν ἡ ἑξῆς, δηλουμένη εἰς τόννους.

	Ἐἰσαγωγή			Ἐξαγωγή		
	1926	1927	1928	1926	1927	1928
Ζωοκομίας καὶ ἀλιευτικῆς προϊόντα	7	17	13	—	—	—
Γεωργικὰ προϊόντα	857	881	339	—	—	—
Κηπουρικῆς προϊόντα. Ἀποικιακὰ	—	8	19	6295	5450	4855
Ἐλαιώδη σπέρματα καὶ καρποὶ	233	200	—	85	26	141
Πνευματώδη ποτὰ	—	—	—	—	1	—
Ζάχαρις καὶ ζαχαρῆς προϊόντα	38	165	210	1	—	—
Δέρματα. Ἐἶδη ἐκ δέρματος	2	1	1	—	—	—
Δασικὰ προϊόντα	1261	1022	1059	—	3	—
Ὀρυκτὰ	965	1201	1041	—	—	—

Μέταλλα και είδη εκ μετάλλων	65	61	104	6	—	400
Ἐπιστημονικά και μουσικά ὄργανα	—	—	3	—	—	—
Κεραμευτικῆς και ὑελουργίας πρ.	1	1	5	—	—	—
Χημικά και φαρμακευτικά προϊόντα	340	358	607	—	—	2
Αποστάγματα, ἀρώματα σάπωνες			—	—	—	2
Χρώματα και δειμικά προϊόντα	3	—	—	—	—	—
Χάρτης	1	—	—	—	—	—
Καουτσούκ και γουταπέρεκα		1	—	—	—	—
Ἐφαντουργίας εἶδη	3	6	10	1	—	—
Παίγνια και ἀθύρματα	—	—	—	—	—	—
Πιλοποιίας εἶδη	—	1	—	—	—	—
Μεταφορικά ὄργανα	2	16	13	—	—	—
Ὅπλα και ἐκρηκτικαὶ ὕλαι	—	—	—	—	—	—
Ναυπηγίας εἶδη	—	—	—	—	—	—

Ἐκ τῶν πινάκων τούτων καταφαίνεται ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἐξαγωγῆς ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν κατὰ τε τὸ ποσὸν και τὴν ἀξίαν τῶν ἐξαγομένων προϊόντων. Ἐπομένως ἔχει ἡ Ζακύνθος ἐνεργητικὸν ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον. Ἐὰν ὁμως ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου και ἡ παρασκευὴ τῆς σταφίδος εἶναι ἐργασίαι δαπανηραὶ, πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἡ ὑπερβάλλουσα ἀξία τῆς ἐξαγωγῆς ὡς μὴ ἐπαρκὴς διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ σταφιδοπαραγωγῶ, ὅστις εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ εἰσάγῃ, πλὴν ἄλλων, και πλεῖστα γεωργικὰ και δασικὰ προϊόντα πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

Αἱ τελωνειακαὶ εἰσπράξεις τῆς Ζακύνθου ἀνῆλθον κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν εἰς τὰ ἑξῆς ποσά.

1926	1927	1928
1.559.000	2 925.000	3.379.000

Τὸ τελωνεῖον τῆς Ζακύνθου κατέχει ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως τὴν 19ην σειρὰν μεταξὺ τῶν 20 σπουδαιότερων τῆς Ἑλλάδος. Ὡστε εἶναι ὑπέρτερον μόνον τοῦ τελωνείου Λαυρίου, τὸ ὁποῖον κατέχει, τὴν 20ην τάξιν, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν τελωνειακῶν εἰσπράξεων.

Ἐκ τῆς μέχρι τοῦτε ἐπισκοπήσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ζακύνθου καθίσταται δῆλον, ὅτι ὡς σπουδαιότατος πόρος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς σταφιδαμπέλου και κατόπιν τῆς ἐλαίας. Ἡ σταφὶς ἐν τούτοις διατρέχει κινδύνους, οἱ ὁποῖοι ὁσημέραι ἐπαιξάνονται ἐφ' ὅσον ἡ ποιότης αὐτῆς δὲν βελτιοῦται και ἡ παρασκευὴ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι δαπανηρά, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐφ' ὅσον ὀργανοῦνται συστηματικώτατα και ἀναφαίνονται ἄλλα κέντρα παραγωγῆς κορινθιακῆς

σταφίδος σπουδαιότατα, ἅτινα εἶναι ἡ Αὐστραλία καὶ ἡ Χιλίη. Ἐπιπλέον δὲ ἡ παρουσία ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ ἄλλων σταφίδων καλύτερας ποιότητος, παρεχομένης μάλιστα εἰς τιμὰς σχετικῶς μικροτέρας, ἔτι δὲ ἡ μεταφορὰ νωπῶν ὀπωρῶν εἰς τὰ κέντρα μεγάλης καταναλώσεως τῆς σταφίδος τῇ βοήθειᾳ τῶν ὁσημέραι τελειοποιουμένων μεταφορικῶν μέσων, πάντα ταῦτα δὲ εἶναι διόλου ἐνθαρρυντικά καὶ συντελεστικά εἰς τὴν ἐντατικωτέραν ἐν τῷ μέλλοντι καλλιέργειαν τῆς σταφιδαμπέλου. Μόνον ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς νήσου καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει, εἰς μεγάλην κλίμακα χρησιμοποίησις τοῦ σταφιδοκάρου, θὰ ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἀμπελοφυτειῶν, πάντοτε ὅμως μετὰ προνοητικῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς φυλλοξήρας.

Εἶναι πολὺ λυπηρόν, ὅτι ἡ κορινθιακὴ σταφὶς δὲν κατώρθωσε νὰ προλάβῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐξουδετερώσῃ, ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ, πᾶσαν ἀντίδρασιν ἐκ μέρους οἰουδήποτε ἄλλου εἴδους σταφίδος, παρὰ τὴν μεγάλην ὑποστήριξιν ἧς ἔτυχε τοῦλάχιστον ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα καταναλίσκεται ἤδη ἀπὸ τοῦ 13 αἰῶνος. Τοῦτο ἀποδοτέον πρωτίστως εἰς τὴν στασιμότητα τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς αὐτῆς, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα εἶδη τῶν σταφίδων, ἀκολουθήσαντα τὴν πρόοδον τοῦ ἐμπορίου, κατώρθωσαν, διαρκῶς βελτιούμενα ποιοτικῶς, νὰ παραγωνίσωσι τὴν κορινθιακὴν. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ καθοδηγηθῶσιν οἱ χωρικοὶ παραγωγεῖς πρὸς καλύτεραν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ ἐπιμελεστέραν παρασκευὴν τῆς σταφίδος, ὥστε νὰ καθίσταται αὕτη τροφὴ ὑγιεινὴ καὶ εὐάρεστος. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτου εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ ὑπάρξῃ ἐν Ζακύνθῳ σχολὴ γεωργικὴ, ἣτις θὰ δώσῃ τὴν κατεύθυνσιν διὰ τὴν ἐπωφελῆ καλλιέργειαν καὶ διάδοσιν παντὸς φυτοῦ δυναμένου νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐπὶ τῆς νήσου. Τοιοῦτοτρόπως ἢ θὰ βελτιωθῇ ἢ ποιότης τῆς σταφυλῆς, ὥστε αὕτη νὰ παρέχῃ σταφίδα μετὰ πολλοῦ σακχάρου καὶ καλῶς συνεσκευασμένην διὰ νὰ εἶναι ἀρεστὴ εἰς τὸν καταναλωτὴν ἢ θὰ λείψῃ τελείως, ὁπότεν ἡ γόνιμος γῆ τῆς Ζακύνθου θὰ χρησιμοποιηθῇ δι' ἄλλας καλλιεργείας, αἵτινες θὰ ἀποδώσῃ περισσότερα κέρδη εἰς τὸν γεωργόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

<i>1924</i>	<i>1925</i>	<i>1926</i>	<i>1927</i>	<i>1928</i>
13.220	14,960	10.443	10.287	12.715
75	4.072	34	42	105
158	125	180	248	132
619	4.464	497	632	1.573
138	—	—	—	—
18	87	126	65	199
32	—	—	35	—
55	65	220	31	54
261	51	41	149	45
544	407	189	244	320
—	372	217	725	2,141
6	—	—	—	17
4.136	6	—	—	5
940	6.210	4.708	3.852	8.737
—	310	805	1.125	154
13.788	12.896	9.021	12.450	10.180
—	87	58	67	124
49.560	30,369	21.551	34.391	23.013
1.830	—	—	—	—
85.380	74.481	48.090	64.343	59.514
4.670.741	14.655.260	16.232.471	15.200.830	15.974.278

εωργικῶν προϊόντων
πισθεν πίνακος Β.

<i>Είδος καλλιέργειας</i>	<i>1925</i>	<i>1926</i>	<i>1927</i>
Σίτος 349	13.657	4.924	6.951
Κριθή 52	5.135	27	19
Ἄραβόσιτος 13	95	105	99
Βρώμη 103	5.434	256	389
Φασίολοι ξηροί	—	—	—
Κύαμοι 80	87	72	55
Ἐρέβινθοι 11	—	—	13
Φακῆ 8	14	14	14
Λοιπὰ ὄσπρια 30	36	31	103
Γεώμηλα 112	1.398	313	540
Λοιπὰ πρ. λαίμα 12	1.269	591	2.383
Καπνός	—	—	—
Σησάμιον 1	1	—	—
Σανός 22	14.812	7.293	9.619
Ἐηρά τριφύλλη 24	1.498	1.165	1.600
Μοῦστος 178	24.319	9.159	12.434
Σταφ. φαγητοί 77	243	118	220
Κορινθιακὴ 144	74.681	53.731	73.002
Σουλτανίνη 20	—	—	—
Ἐλαῖα 69	164	128	26
Ἐλαιον 366	15.410	7.316	20.408
Μῆλα 61	282	46	92
Ἄπιδια 39	275	125	220
Ἄμύγδαλα 81	339	45	328
Καρύδια 3	1	—	2
Λεμόνια 37	708	388	379
Πορτοκάλια 78	363	197	148
Μανδαρίνια 3	7	3	5

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ Μ. ΣΤ. «ΗΛΙΟΣ», ΤΗΣ ΜΠΑΎΡΩΤ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Ἡ Μ. Στ. «Ἡλιος» εἶναι ἡ πρώτη Γερμανικὴ Μ. Στοά, ἣτις συνέταξε νέον μετὰ τὸν πόλεμον Σύνταγμα. Αἱ γενικαὶ αὐτοῦ ἀρχαὶ εἶναι αἱ ἐπόμεναι:

Ἡ ἐλευθέρα Τεκτονικὴ εἶναι ἑταιρεία ἀνθρώπων προσπαθούντων, ὑπὸ τὴν μορφήν ἀδελφικῆς κοινότητος, νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἠθικὴν ἀξίαν, εἰς τὴν ἀγάπην τῆς ἀνθρωπότητος καὶ εἰς τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν τῆς καρδίας καὶ τῆς διανοίας.

Ἐπεξεργασία τῶν ἀρχῶν τοῦ Βιβλίου τῶν Συνταγμάτων τοῦ 1723, ἀρχῶν αἰτίνας, παραμένουσιν ἔτι καὶ σήμερον ἡ δάσις τῆς Μ. Στ. «Ἡλιος», ἡγαγεν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἐξῆς παραγράφων, αἰτίνας εἶναι ἐπιτακτικά.

1ον Ἡ ἐλευθέρα Τεκτονικὴ σκοπὸν ἔχει τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν τελειοποίησιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ ἠθικὸς νόμος εἶναι Εὐθυντηρία πατρὸς ἀδελφοῦ ἀτομικῶς καὶ τῶν Στοῶν ὡσαύτως.

Ἐν τῇ παραστάσει τοῦ Θεοῦ εἰς Μ. Α. τοῦ Σύμπαντος οἱ Ἐλευθέροι Τέκτονες σέβονται τὴν πηγὴν καὶ τὸν τελικὸν σκοπὸν ὄλων τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν. Τὰ τεκτονικὰ σύμβολα ἀναφέρονται εἰς τὸν ἀνώτερον τοῦ ἀνθρώπου προορισμὸν καὶ τὴν ἀθνασίαν τῆς ψυχῆς. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἡ Ἐλευθέρα Τεκτονικὴ δὲν ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς δοξασίαν διατετυπωμένην καὶ δογματικὴν. Σέβεται πάσας τὰς γνώμας. Ἡ ἐλευθερία τῶν πεποιθήσεων, τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως, εἶναι τὸ ὑπέρτατον ἀγαθὸν τοῦ Ἐλευθέρου Τέκτονος. Ἀποκρούει οὗτος πάντα καταναγκασμὸν, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἐλευθερίαν ταύτην, ὡς καὶ πάντα διωγμὸν, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀσκηθῇ κατὰ τῶν ἄλλως πιστευόντων ἢ σκεπτομένων.

2ον Ἡ Ἐλευθέρα Τεκτονικὴ ἐπιδιώκει τὸν σκοπὸν αὐτῆς, ὅστις εἶναι ἡ τελειοποίησις τῆς ἀνθρωπότητος, διαπλάττουσα τὰ μέλη ἑαυτῆς πρὸς τὴν αὐτογνωσίαν, πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον, διανοία τε καὶ ἐνεργεία, πρὸς τὴν συνεργασίαν μετὰ τῆς κοινωνικῆς δλότητος, πρὸς τὸ συναίσθημα τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς εὐθύνης ἐν πάσαις ταῖς πράξεσι.

Ἡ Ἐλ. Τεκτονικὴ δέχεται εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς ἀνθρώπους

ἐλευθέρους καὶ χρηστοθήεις, ἄνευ διακρίσεως θρησκείας ἢ ὁμολογίας, ἐθνικότητος, πολιτικοῦ κόμματος ἢ κοινωνικῆς καταστάσεως. Συνενοῦν δὲ αὐτοὺς εἰς κοινωνίαν Ὑδελφῶν, εἰλικρινῶς φίλων, ἀμιλλωμένων εἰς ζῆλον πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων διαιρέσεων καὶ ὑπερπήδησιν τῶν ἀντιθέσεων.

Τὰ μέλη τῆς Ἑλ. Τεκτονικῆς δέον νὰ μεταφέρωσι τὸ ἀδελφικὸν αὐτὸ πνεῦμα, τὸ ἐν ταῖς στοαῖς διατηρούμενον, ἐξ ἴσου καὶ ἐκτός αὐτῶν ἐν τῇ βεβήλῃ κοινωνίᾳ. Δέον νὰ διαπνέωνται ἐκ τούτου καὶ ἐν τῇ οἰκογενειακῇ αὐτῶν ζωῇ καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελματικῇ καὶ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν ὡς πολιτῶν. Τὸ ἀδελφικὸν αὐτὸ πνεῦμα δέον νὰ ἐκδηλῶται εἰς ἀγαθοεργὰ ἔργα καὶ εἰς νουνεχῆ συμμετοχὴν πασῶν τῶν πρὸς κοινωνικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν βελτίωσιν προσπαθειῶν.

3ον. Ἡ Ἑλ. Τεκτονικὴ εἶναι ἐταιρεία ἠθικὴ καὶ ὄχι πολιτικὴ οὐδὲ πρέπει νὰ εἶναι ἀντικαταστάτης τῆς Ἑκκλησίας. Ἡ Ἑλευθέρα Τεκτονικὴ δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τοὺς πολιτικούς ἢ τοὺς θρησκευτικούς ἀγῶνας, καὶ ἀποφεύγει ἐν ταῖς Στοαῖς πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρει συζητήσεις πολιτικὰς ἢ περὶ θρησκευμάτων. Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ πολίτου εἶναι ἱερὰ διὰ τὴν Ἑλ. Τεκτονικὴν. Ἡ Ἑλ. Τεκτονικὴ δὲν θεωρεῖ ποσῶς ἀσυμβιβάστους τὰς ἀρχὰς αὐτῆς πρὸς τὰ καθήκοντα τῶν ὀπαδῶν αὐτῆς ὡς πολιτῶν ἐν τῷ Κράτει ἢ τῇ Κοινωνίᾳ.

4ον. Τὰ Τεκτονικὰ Τυπικά, τὰ παραδοθέντα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοῦ Σωματεῖον τοῦ Μεσαίωνος, ἔχουσι τελείαν πνευματικὴν ἐννοιαν. Εἶναι συμβολικὰ μέσα ὑπηρετοῦντα τὸν σκοπὸν τῆς Ἑλ. Τεκτονικῆς.

Ἡ Ἑλευθέρα Τεκτονικὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἢ ἱστορία, αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς δὲν εἶναι τι μυστικόν. Τὸ Τεκτονικὸν μυστικὸν τὸ ὅποσον ἀναλαμβάνουσι νὰ τηρήσωσιν οἱ Ὑδελφοὶ χρησιμεύει εἰς ἀμοιβαίαν ἀναγνώρισιν. Χρησιμεύει ὡσαύτως, ἵνα ἐπιτρέπη εἰς τοὺς Ὑδελφοὺς νὰ ἐκφράσωσι τὰς γνώμας αὐτῶν μετὰ πλήρους ἐμπιστοσύνης ἐντὸς τῶν Στοῶν. Τέλος ἐξασφαλίζει τὸν κοινὸν Ἐθασαυρόν, ὅστις συνδέει τοὺς Ὑδελφοὺς διὰ τῶν παραδεδομένων τύπων τῆς Τεκτονικῆς ἐργασίας.

Οἱ Ἑλεύθεροι Τέκτονες δὲν ἔχουσι ἀγνώστους Προϋσταμένους. Ἀπαιτεῖται παρ' αὐτῶν τυπικὴ Τεκτονικὴ ὑπακοὴ εἰς τὸν Σεβασμιον καὶ εὐσυνείδητος τήρησις ἐχεμυθείας ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν τῶν Στοῶν ὡς καὶ τῶν προσωπικῶν καὶ ἐμπιστευτικῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τοὺς Ὑδελφοὺς. Ὁρεῖλουσι νὰ διασφύζωσιν ἀναλόγως

πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὰ μέσα των τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Στοᾶς. Οὐδέεις Ἑλ.: Τέκτων εἶναι δυνατόν, ὅπως ἐμποδισθῆ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν Κανονισμῶν τῆς Στοᾶς.

ὅσον Ἡ προσχώρησις εἰς τὸν Ἑλ.: Τεκτονισμὸν θεωρεῖται ὡς δεσμὸς δριστηκός, ἰσόβιος. Ἐν τούτοις ἡ παραίτησις δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν, ἐὰν αἱ πεποιθήσεις μέλους τινὸς ἢ αἱ βέβηλοι συνθῆκαι αὐτοῦ τὸ ἀπαιτοῦσι κατηγορηματικῶς.

I. A. Γ.

Ο ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ἐὸ Τέκτων ἔχει πολλὰ καθήκοντα πρὸς τοὺς ἀδελφούς του. Ἄλλὰ καὶ ἄνεν δὲν εἶναι τόσον ἱερόν, ὅσον ἡ προειδοποίησις αὐτῶν, ὅταν τοὺς προσεγγίξῃ κίνδυνος· καὶ κίνδυνος ὅχι μόνον φυσικὸς ἀλλὰ καὶ ἠθικὸς.

Καὶ ὅταν μὲν ἀντιληφθῶμεν ὅτι τοὺς ἀπειλεῖ φυσικὸς κίνδυνος, εἶναι σχετικῶς εὐκόλον νὰ τοὺς εἰδοποιῶμεν. Ἄλλ' ἀπίρως δυσκολώτερον εἶναι νὰ ὑποδεικνύωμεν ἐγκαίρως εἰς τὸν ἀδελφόν μας ὅτι ἀκολουθεῖ πορείαν ἠθικῶς σφαλεράν.

Ἀπαιτεῖται θάρρος διὰ νὰ πλησιάσῃς ἀδελφὸν καὶ τοῦ ὑποδείξῃς, ὅτι βαδίζει εἰς δρόμον γεμάτον ἀπὸ κινδύνους καὶ ὅτι θὰ συσσωρευθῶσιν ἐπάνω του ἐρείπια, ἂν δὲν ἀπομακρυνθῆ.

Πόσας φορὰς βλέπομεν τοιουτοτρόπως ἀδελφόν μας νὰ ἐμπλέκηται εἰς τὰ δίκτυα τοῦ κακοῦ καὶ ἀποφεύγομεν ἔστω καὶ μίαν συμβουλήν μας πρὸς αὐτόν.

Ἄλλ' ὅταν τὸ κακὸν συντελεσθῆ, σπεύδομεν ὅλοι νὰ τὸν στηλιτεύσωμεν διὰ τὴν ἀντικοινωνικὴν διαγωγὴν του μὲ τὴν μεγίστην τῶν ποινῶν, τὸν τεκτονικὸν θάνατον. Καὶ ὅμως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τὸν σώσωμεν, καὶ χάριν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καὶ χάριν τῆς οἰκογενείας του, τῆς πολιτείας, καὶ τῆς ἀδελφότητος.

Ἄλλὰ μᾶς ἔλλειψε τὸ θάρρος ἢ ἐμείναμεν τελείως ἀδιάφοροι.

Ἀδελφοί! Γρηγορεῖτε πρὸς τὸ καθήκον καὶ πρὸς τὰς εὐθύναι σας.

Ἐκ τοῦ Sc. R. Trowel

I. A. Γ.

ΑΝΑ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΣΤΟΑΣ

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΤΟΑΣ "ΔΕΛΦΟΙ,"

Ἦς προηγγέλθη διὰ τοῦ προηγουμένου τεύχους μετὰ τὸν ὕπνον τῆς Στ.: «Ἑλλάς» ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Μεγ.: Ἀνατολῆς ἢ Ἰδρυσις νέας Στ.: συγκροτουμένης ἐξ ἐπιλέκτων τεκτόνων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Δελφοί».

Τῆς Στοᾶς ταύτης ἡ ἐγκαθίδρυσις ἐγένετο τὴν 18ην π. μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐν πάσῃ ἐπισημότητι καὶ ἐν συρροῇ ἀντιπροσωπειῶν τῶν διαφόρων Στοῶν καὶ ἄλλων ἀδελφῶν.

Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐπισκεπτῶν ἀνηγγέλθη ἡ μέλλουσα νὰ ἐγκαθιδρῦσῃ τὴν Στοᾶν τελεταρχικὴ ἐπιτροπὴ ἣν ἀπήρτιζον οἱ ἀδ.: Π. Χατζηπάνος Μεγ.: Ρήτωρ, Σ. Νάγος τέως Μέγ.: Ἐπιθεωρητῆς καὶ Γκονόπουλος Σεβ.: τῆς Στ.: Στοᾶς «Ἡσίοδος».

Ὁ προσωρινὸς Σεβ.: Ν. Γενήσαρλης κατελθὼν τοῦ θρόνου ὑποδέχεται τὴν ἐπιτροπὴν καὶ δεόντως προσφωνῶν παραδίδει τὰς τρεῖς σφύρας τῷ προέδρῳ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀδ.: Π. Χατζηπάνῳ, ὅστις ἀπευθύνει ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ σεβ.: ἐπικαιρον προσφώνησιν πρὸς τοὺς ἰδρυτὰς τῆς Στ.:

Εἶτα διεξάγεται ἡ τελετουργία τῆς ἐγκαθιδρύσεως καὶ ἡ ὀρκωμοσία τοῦ σεβασμίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν τῆς Στοᾶς.

Ὁ σεβ.: ἀδ.: Καρέκλης μετ' ἀνάλογον τῇ περιστάσει προσλαλιᾶν ὀμιλεῖ περὶ τῶν Δελφῶν ὡς πηγῆς φωτὸς καὶ πολιτισμοῦ καὶ ἑδρας τῆς Ἀμφικτυονίας, συγχαίρει τὸν Γραμματέα ἀδ.: Γεωργιάδην, ὅστις ἔδωκεν εἰς τὴν Στοᾶν τὸ ὄνομα «Δελφοί», ἐν τέλει δὲ εὐχεται, ὅπως ὁ Ἑλλ. Τεκτονισμὸς πρωτοστατήσῃ εἰς τὴν συγκρότησιν ἐν Δελφοῖς διεθνοῦς τεκτονικοῦ Συνεδρίου σκοποῦντος τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου χρησιμοποίησεως τῆς δυνάμεως τοῦ παγκοσμίου τεκτονισμοῦ πρὸς ἐπιβολὴν καὶ ἐπικράτησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

Μετὰ τὸν ἀδ.: σεβ.: ἀνέπτυξεν ὁ ρήτωρ τῆς Στ.: ἀδ.: Κλαδάκης τὴν σημασίαν τῶν Δελφῶν ἀπὸ μυσταγωγικῆς ἀπόψεως διὰ λόγου ἀριστοτεχνικοῦ, ὅστις προσῆκει νὰ δημοσιευθῇ εἰς ἐπόμενον τεύχος.

Ἡκολούθησαν προσφωνήσεις τῶν διαφόρων ἀντιπροσωπειῶν καὶ τέλος ὁ ἀδ.: Α. Ἀλεξανδρόπουλος παριστάμενος ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ὑπάτου Συμβουλίου, συνιστᾷ πρὸς τοὺς ἰδρυτὰς ὅπως ἔχῃσι διαρκῶς ἐπίγνωσιν τῶν εὐθυνῶν ἃς φέρουσιν οἱ ἰδρύοντες τεκτονικὰ ἐργαστήρια, εὐθύνας ἐπιτεινομένας ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς διδομένης βαρυσήμαντος ἐπωνυμίας καὶ συνιστᾷ ἐπιπροσθέτως ὅπως ἐπιδιώξῃ ἡ Στοᾶ κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον, νὰ συνεπικουρήσῃ εἰς τὴν ἐμπνευσμένην καὶ ὑψηλὴν προσπάθειαν τοῦ εὐγενοῦς ἀρχαιοφίλου ζεύγους Σικελιανού-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

Ἑγγλία

Ἡ Μεγ. : Στοὰ τῆς Ἑγγλίας συνέλεξε κατὰ τὸ ἔτος 1928 περὶ τὰ ἑκατὸν ἑκατομμύρια δραχμῶν διὰ τὰ συντηρούμενα φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα.

Ὁ Πρόσθ. : Μεγ. : Διδ. : τῆς Μεγ. : Στ. : τῆς Ἑγγλίας Λόρδος Amphthill παρουσίᾳ 700 ἀδελφῶν ἔθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Σαίξπηρειου Θεάτρου ἐν Στράσφορδ. Ἄπαντες οἱ ἀδ. : ἀδ. : ἔφερον τὰ τεκτονικὰ αὐτῶν διάσημα. Μετὰ τὸν πανηγυρικὸν ὁ Ἐνδ. : λόρδος Amphthill ἐτέλεσε τὴν ὡραίαν τελετὴν καὶ ἔρριψεν εἰς τὰ θεμέλια σίτον, οἶνον, ἔλαιον καὶ ἄλας. Τὸ ξίφος διὰ τοῦ ὁποίου ἐγένοντο αἱ συμβολικαὶ κρούσεις ἔχει ἡλικίαν 4000 ἐτῶν, δῶρον τοῦ Ἐνδ. : Διδ. : τῆς Ἑπαρχιακῆς Στοᾶς τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ ἐνδ. : ἀδ. : Πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας ἐτέλεσε τὴν 24 Ὀκτωβρίου τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Τεκτονικοῦ Μεγάρου ἐν Μαντζιάφ.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν Προσκόπων ἐν Biskenhead ἐγένετο τεκτονικὴ τελετὴ εἰς ἣν ἔλαβον μέρος ἀδελφοὶ καὶ λυκηδεῖς πρόσκοποι πλείστων χωρῶν τῆς Εὐρώπης, τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Κίνας, Ἀμερικῆς Καναδά.

Ἀμστελόδαμον

Τὴν 13 Σεπτεμβρίου ἐγένετο ἐν Ἀμστελοδάμῳ τὸ συνέδριον τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐλευθέρων Τεκτόνων ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μεγ. : Διδ. : τῆς Μεγ. : Ἀν. : τῆς Ὀλλανδίας. Εἰς τοῦτο παρέστησαν ἀντιπρόσωποι τῶν κατὰ χώρας ἐνώσεων, πολυάριθμοι ἐκ Γαλλίας καὶ Γερμανίας, ἐκ Γιουγκοσλαβίας, Ἀμερικῆς, Ἑγγλίας, Ἰσπανίας Βελγίου κλπ. Ὁ Ἐνδ. : ἀδ. : La Fontaine, γερουσιαστῆς ὠμίλησε θαυμασίως περὶ τῆς εἰρηνοποιῦ ἀποστολῆς τοῦ τεκτονισμοῦ, ὁ Γεν. : Γραμμ. τῆς Μεγ. : Ἀν. : τῆς Ὀλλανδίας περὶ τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος πνεύματος ἐν τῷ ὀλλανδικῷ τεκτονισμῷ. Ἐν τέλει ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἔγκρισις ἰδρύσεως τμημάτων ἐν Βελγίῳ, Ρουμανίᾳ Ἑγγλία, Ἑλλάδι καὶ Βορείῳ Ἀμερικῇ.

Αυστραλία

Ἡ Μεγ.· Στ.· τῆς Νέας Ζηλανδίας ἀποτελεῖται ἐκ 288 Στοῶν μετὰ 25579 μελῶν. Αὕτη ἰδρύθη πρὸ 40 ἐτῶν καὶ ἔχει ἤδη περιουσίαν ἄνω τῶν δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Τὸ Ταμεῖον Προνοίας χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἔχει περιουσίαν τριάκοντα ἑκατομμυρίων, τὸ δὲ ἔλεονομεῖον τριῶν ἑκατομμυρίων.

Γερμανία

Τὴν 1 Σεπτεμβρίου συνήλθεν ἐν Κολωνίᾳ τὸ ἐτήσιον συνέδριον τοῦ συλλόγου τῶν Γερμανῶν Τεκτόνων, καθ' ὃ συνεζητήθη τὸ θέμα «αἱ θρησκευτικαὶ προϋποθέσεις τοῦ Ὁ λευθέρου Τεκτονισμοῦ». Πρόεδρος τοῦ συλλόγου ἐξελέγη ὁ Προσθ.· Μεγ.· Λιδ.· τῆς Μεγ.· Στοῆς τῆς Πρωσσίας «Ἡ φιλία» ἐνδ.· ἀδ.· Hoerker.

Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι

Οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες τῆς πόλεως Lebanon Spring τῆς Νέας Ὑόρκης ἀποτελοῦσι τὸ ἐν τέταρτον ὄλων τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Τὸ νέον Μέγαρον τῶν Shriner's τῶν ἀδελφῶν οἱ ὁποῖοι φέρουσι τὸν 32ο ἔχει αἴθουσαν θεάτρου διὰ 6.500 ἀκροατάς, καὶ αἴθουσαν χοροῦ διὰ 5.000 ζεύγη.

Ἐν Milwaukee ἐγένετο τὸ συνέδριον τῶν Διευθυντῶν τῶν τεκτονικῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, συγχρόνως δὲ τὸ τοῦ περριοδικοῦ Τεκτονικοῦ Τύπου. Τὸ κυριώτερον θέμα ἦτο ἡ ἴδρυσις σώματος περιοδευόντων ρητόρων διὰ τὴν ἐνιαίαν μόρφωσιν τῶν ἀμερικανῶν ἀδελφῶν.

Φιλιππῖναι

Τὸ περιοδικὸν «New-Age» δημοσιεύει τὴν ἐξῆς περίεργον δίκην. Τέκνων τῆς πόλεως Cariz ἠθέλησε νὰ μεταφέρει τὰ ὀστά τοῦ ἀποθανόντος υἱοῦ του ἐκ τοῦ νεκροταφείου τῶν καθολικῶν εἰς τὸ τεκτονικόν. Ὁ ἐπίσκοπος ὅμως δὲν παρέσχε τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν. Ἡ προσφυγὴ τοῦ πατρὸς εἰς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐγένετο δεκτὴ, τὸ ἐφετεῖον ὅμως ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν. Ἦδη μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἀναμένεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ Χ. ΠΕΤΥΧΑΚΗΝ

*Ἐπιμνημόσυνος Λόγος**ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὸ τελεσθὲν ἐν Ρεθύμῳ μνημόσυνον*ὑπὸ **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Χ. ΤΣΙΡΙΜΟΝΑΚΙ**

Τίς ἐφαντάζετο, ὅτι εἰς σὲ μὲν πολὺκλαυστε φίλε καὶ ἀδελφέ, ὅστις ζῶν δὲν ἐγνώρισας τὴν ἀπαισιοδοξίαν, ὅστις ἦσο ἢ ζῶσα ἐξεικόνις τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς χαρᾶς, θὰ ἐπιφύλασσειν ἡ μοῖρα, οὕτως αἰφνίδιον καὶ βίαιον θάνατον μακρὰν οἰκείων καὶ φίλων, εἰς ἡμᾶς δὲ τὴν θλιβεράν ταύτην θέσιν τῆς ἐπιμνημοσύνου τελετῆς σου;

Τίς ἐπίστευε, βλέπων σε προβεδηκότα μὲν τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ πλήρη ζωῆς καὶ σφρίγγου, ὅτι τὸ τέλος σου ἦτο τόσον ἐγγύς;

Ἄδυνατῶ καὶ τὴν στιγμήν ταύτην νὰ πιστεύσω, ὅτι ἐκπληρῶ τὸ σκληρὸν καθήκον νὰ θρηνήσω πρὸ τοῦ κενοταφίου σου τὸν θάνατόν σου ὡς φίλος καὶ ἀδελφός, ἀφ' οὗ εἰς τὸν νεκρὸν σου δὲν ἐχύθησαν ὄλων τῶν συγγενῶν καὶ φίλων τὰ δάκρυα καὶ πέριξ αὐτοῦ δὲν συνήλθον συμπολιταὶ καὶ γνώριμοι, ὡς ἔπρεπε.

Ἦλθες καὶ παρήλθες ὡς μετέωρον, ἀλλὰ μετέωρον λαμπρόν, ἢ ἐντύπωσις τοῦ ὀποίου ἐξακολουθεῖ καὶ ἀφ' οὗ ἀβεσθῆ καὶ ἐκλείψῃ.

Ἄπας ὁ βίος σου διεπίστου τὴν ἐνυπάρχουσαν ἐν σοὶ ψυχικὴν δύναμιν διὰ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν, παραγωγὴν εὐεργητικὴν ἐπὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ ἀνύψωσιν παντὸς ἔργου, οὕτινος ἐπιλαμβάνεται ἀνθρωπος φύσει εὐγενῆς καὶ εὐσυνείδητος.

Τέκνον γονέων ἐναρέτων καὶ χρηστῶν ἐκληρονόμησας παρ' αὐτῶν τὰς ἀπείρους ἀρετάς, δι' ὧν περιεκοσμεῖσο καὶ δι' ὧν προσεῖλκυες περὶ σὲ φίλους καὶ θαυμαστάς.

Πολυσιδῆς καὶ πολλαχῶς εὐεργετικὴ ἢ κοινωνικὴ δρᾶσις σου, ἀείμνηστε φίλε, θὰ μείνῃ ἀλησμόνητος. Ὡς ἰατρός, εὐλαβῆς τοῦ ὄρκου σου τοῦ ἐπιστημονικοῦ τηρητῆς, ἤσκησας τὴν θεῖαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνην «οὐκ ἐπὶ χρηματισμῷ ἢ φάτιος ἡμέρω» ἀλλὰ πάντοτε ἐπ' «ὠφελίῃ καμνόντων».

Ὡς Προξενικός ὑπάλληλος, αἵποτε ἀξιοπρεπῆς, κατώρθωσας εἰς χαλεποὺς καιροὺς διὰ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας, ἦν ἐξεπροσώπεις, νὰ προστατεύῃς, ἀλλὰ καὶ τοὺς δυναστευομένους συμπολίτας σου νὰ ἐνθαρρύνῃς καὶ ἐνισχύῃς.

Ὡς Διευθυντῆς τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς πόλεως ταύτης ἀφῆκας σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἐκπαιδείσεως, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐδίδαξας ἀμισθεὶ τὴν γαλλικὴν εἰς τὴν τότε σπουδάζουσαν νεότητα.

Ἀλλὰ καὶ ὡς Χριστιανοῦ καὶ Πατριώτου ἢ δρᾶσις σου εἶναι παγκοσμίως γνωστὴ καὶ πᾶσα λεπτομερῆς ἀνάλυσις καὶ ἐξιστόρησις αὐτῆς παρέλκει.

Διέλαμψας εἰς πᾶσαν κίνησιν, ἧς ἔτυχε νὰ ἡγηθῆς.

Ἐναυλος διαμένει εἰς τὰς ἀκοάς μας ἢ γλυκεῖα φωνή σου καὶ ἀνεξίτηλος ἢ ἀνάμνησις τῶν ἀρετῶν σου.

Ἄλλ' ἔχεις καὶ ἄλλην δρᾶσιν, ἐκλεκτὲ νεκρέ, ἄγνωστον κατ' ἀνάγκην τοῖς πολλοῖς, γνωστὴν δὲ μὴ εἰς ἐκείνους, ἐξ ὀνόματος τῶν ὁποίων σοὶ ἀπευθύω τὴν ὑστάτην ταύτην προσφώνησιν καὶ χύνω δάκρυ ἀδελφικὸν ἐπὶ τῇ στερήσει Σου, ὅστις ὑπῆρξας τοῦ ἐργαστηρίου μας ὁ ἐδραῖος στῆλος καὶ τὸ Φῶς καὶ εἰργάσθης μὲ καρδίαν καὶ ζῆλον ὑπὲρ ἀναξιοπαθούντων καὶ δυστυχούντων, παράδειγμα ἀξιολίμητον, καύχημα ἀληθὲς τῶν ἀδελφῶν σου, πιστὸς στρατιώτης τοῦ καθήκοντος καὶ πρῶτος εἰς τὴν ἐργασίαν.

Δὲν θὰ σὲ ἴδωμεν πλέον βοηθούντα ἡμᾶς εἰς τὸ πολύμοχθον ἄλλ' ἔνδοξον ἔργον καὶ δὲν θὰ ἀκούσωμεν τῆς γλυκεῖας φωνῆς σου ἐν θάρρυνούσης ἡμᾶς.

Ὅχι! ὁ ἀπηνῆς θάνατος μᾶς ἐφθόνησε στερήσας ἡμᾶς τῆς βοηθείας σου ἐν τῷ μέσῳ τῆς δράσεως. Μάτην θὰ ἀναμένωμεν νὰ σὲ ἴδωμεν ἐγειρόμενον καὶ δίδοντα τὸ σημεῖον τοῦ Διδασκάλου.

Ἡ μεγάλη δὲ ψυχὴ σου, ἐλευθέρᾳ τῶν γῆινων δεσμῶν, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Πλάστην, ὅπως δώσῃ λόγον τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτῇ ἐντολῆς.

Ἄντὶ τοῦ ἐργαστηρίου, οὗτινος προΐστασο, προετίμησε τὸ ἀπέραντον ἐκεῖνο ἐργαστήριον, οὗτινος προΐσταται αὐτὸς ὁ Μέγας Δημιουργός.

Παρακαθήμενος ὅθεν ἐκεῖ δέου, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας μας, ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ ἐπικρατήσεως τῶν εὐγενῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἀδελφότητος τῆς τριλογίας ταύτης, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν δάσιν τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀπορφανισθέντες φίλοι σου θὰ διατηρήσωμεν ἀγῆρω τὴν μνήμην σου.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΘΩΪΔΗΣ

Χρηστὸς καὶ ἀγαθὸς τέκτων ὁ Γεώργιος Σ. ΘωΪδης μετέστη εἰς Αἰωνίαν Ἀνατολὴν εὐρισκόμενος ἐν Βιέννῃ χάριν θεραπείας.

Ἀποπερατώσας τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἐσπούδασε τὴν ἰατρικὴν ἐν Ἀθήναις ἐνθα καὶ ἐμυθήθη εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς. Μετὰ συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐν Παρισίοις ἤσκησεν εὐδοκίμως τὴν ἰατρικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Στοᾶς Ἀρμονίας ὑπῆρξε τακτικὸν μέλος αὐτῆς. Πόντιος τὴν καταγωγὴν ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ποντίων καὶ πολλὰ ἐμόχθησε περὶ τῆς τύχης αὐτῶν. Ἐν τῇ Στοᾷ Ἀρμονία ἀνηγγέθη ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐν γενικῇ συγκινήσει μετὰ τῆς κεκανονισμένης πενθίμου κρούσεως. Πᾶσα δὲ ἡ κοινωνία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐθρήνησε τὴν ἀπώλειαν ἰατροῦ ἀπολαύοντος γενικῆς ἐκτιμῆσεως.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΚΛΩΝΑΡΙΔΟΥ

Πλατεία Ὁμονοίας

ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΣΥΝΤΑΓΑΣ ΚΑΙ ΣΠΕΣΙΑΛΙΤΕ
ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΝΩΠΟΤΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

*Ἐντομοκτόνα ἑφετεινῆς εἰσαγωγῆς
Ἀνάλλυσις οὕρων. — Ὁξυγόνον. — ΚΩΛΩΝΙΑ εἰδικῆς κατασκευῆς.*

Μ. Σ. ΜΑΤΣΑΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΥΡΙΣ 79 ΤΗΛΕΦ. 62-92

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6Γ — ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ : ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΩΝ & ΔΙΣΚΩΝ

Ραπτομηχανῶν, Καλτισομηχανῶν, Καλτσῶν κ. λ. π.

Μ Ε Δ Ο Σ Ε Ι Σ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ πετρελαιομηχανή 20 ἵππων,
καινουργῆς, εἰς τιμὴν εὐκαιρίας, μάρκας Γκούμπινεν,
κάδετος, 350 στροφῶν. *démi—diesel.*

Πληροφορία: ΧΑΤΖΗΓΙΩΡΓΑΚΗΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 1

ΘΕΜΗΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ D. E. D. P.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ..

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ

ΦΙΛΩΝΟΣ 118—ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 17—ΑΘΗΝΑΙ

9-1 Π. Μ. ΤΗΛ. 5.66

3-9 Μ. Μ. ΤΗΛ. Ν.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΑΡΤΟΥ

Κ. Α. ΜΙΜΗΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Σ^{ΙΑ}

8—ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ—8

(ΣΤΟΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ)

ΑΘΗΝΑΙ

Τηλέφωνον νέον 7—59

*Χάρτης γραφῆς, δημοσιογραφικός, περιτυλίξεως, τυπογραφικός
λιθογραφικός, δι' ἐκδότας κ. τ. λ.*

480
1927
1927

“ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ,”

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΖΥΘΟΠΟΙΪΑΣ-ΒΥΝΟΠΟΙΪΑΣ-ΠΑΓΟΠΟΙΪΑΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ: { ΖΥΘΟΥ
ΠΑΓΟΥ
ΨΥΓΕΙΩΝ
ΒΥΝΗΣ
ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΥ ΟΞΕΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ: 8.19 ή 6.65

Ἀντιπρόσωποι εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.